

NGAY TAY

NĂM THỨ NĂM - THỨ
BÁT 20 JANVIER 1940
SỐ 197 - GIÁ 0\$12
TÒA SOẠN VÀ TRỊ SỰ :
80, ĐƯỜNG QUAN-
THÀNH - GIẤY NÓI 874

THU VIỆN
TRUNG ƯƠNG
C
563

- Mặt mũi thi sĩ sao thế kia ?
- Vì hôm qua thơ bị kiểm duyệt.
- ... ?
- Một bức thơ của tình nhân bị vợ kiểm duyệt.

25%
 như-nữ
 đều Gốc-Gội
 ngay hành-kính

**NHỮNG
 CÁI KHÓ CHỊU
 Ở CƠ THỂ
 TRANH ĐƯỢC
 MỖI THÁNG
 ƯƠNG TRƯỚC
 1 HỘP**

**BẠCH
 ĐIỆP
 HOÀN**

DIỀU-KÍNH, SỮA HUYẾT

VÔ ĐÌNH DAN
 CHOLON-SAIGON-PHENH
 AN-HOÀ: 8 CANTONNAIL
 HANOI

VIOLOL

Thuốc bổ huyết, chế riêng cho những người thiếu máu, mới ốm khỏi, làm cho da, chóng mạnh. 1 chai: 0p.95.

VIN TONIQUE
 DU BON SECOURS
 Rượu bổ. Một chai: 2p 00

Chế tại: PHARMACIE DU BON SECOURS
 Mme Nguyễn Đình - Hoàng
 52, Bd Đồng-Khánh - Hanoi - Tél. 454

Quần áo dệt CéCé có đủ các hạng

Chemisette - Maillot de bain - Pull'over.
 Gilet croisé - Gilet dame - Blouson.
 Veston - Slip - Mi-bas sport - Bas
 Scout - Chandail - Combinaison enfant.

Mua buôn, xin hỏi hãng dệt

Cu Chung
 100, Rue du Coton
 HANOI

**Blouson
 ARISTO!!**

MUA
PULL'OVER, BLOUSON..
 marque
ARISTO

của hãng NAM-HAI chế tạo
 thì chắc chắn là được của tốt.

Nhiều kiểu rất mới.
 Không nên ngần ngại.

NAM-HAI
 BONNETERIE
 45, Rue du Lac - Hanoi
 Trước đền Ngọc-Son

**LU'ÔNG NGHI BỔ THẬN
 LE HUY PHÁCH**

Trong số 100 người đàn ông, ở thế kỷ này, thì có đến 90 người có các bệnh ở thận. Bại thận: đau lưng, mờ mắt, ù tai, rúc đầu, tiểu tiện vàng, tinh khí loãng... Hoặc sinh ra mộng-tinh, di-tinh, hoạt tinh, liệt dương... Hoặc những người vì thủ dâm mà sinh ra tửu ngược, hay đánh trống ngực, di-tinh, mộng tinh... Hoặc những người sau khi khỏi bệnh phong tình vì uống phải nhiều thứ thuốc công phạt làm hại thận khí mà sinh ra đau lưng như bẻ, ù tai, chảy nước mắt, hoa mắt, rụng tóc, ướt qui đầu...

Có các bệnh kể trên đều dùng « Lương nghi bổ thận » số 20 của Lê-huy-Phách các bệnh khỏi hết - sinh khí cố tinh, khỏi bại thận, khỏi di tinh, khỏi mộng tinh, khỏi hoạt tinh, khỏi bệnh liệt dương, chắc như vậy!

Lương nghi bổ thận số 20 của Lê-huy-Phách là một thứ thuốc bổ thận hay nhất ở xứ này. Giá 1p.00 một hộp.

Đàn bà bắt điều kinh

Dùng thuốc Lê huy Phách hay nhất

ĐIỀU KINH CHỨNG NGỌC số 80 giá 1p.50. Các bà cơ bệnh bắt điều kinh, khi lên tháng, khi xuống tháng, huyết ra tím đen, có khi ra khi hư nữa. Trong người bần thần mỗi mệt, kém ăn, ít ngủ, hoa mắt, ù tai, đau bụng khi hành kinh... dùng thuốc Điều kinh chứng ngọc số 80 của Lê-huy-Phách, kinh nguyệt điều hòa, tốt cho sự sinh dục, mau có thai nghén.

ĐIỀU KINH BỔ HUYẾT số 21 giá 1p 00 - Các cơ kinh hành sai bện, tháng có, tháng không, da vàng, quầng mắt thâm, người nhợt nhạt, dùng Điều kinh bổ huyết số 21 giá 1p.00, kinh hành đúng bện, da dẻ hồng hào, khỏe mạnh luôn luôn, tăng thêm vẻ đẹp.

Thanh niên cứu khổ hoàn

Trị tận gốc các bệnh Lậu!

Một thứ thuốc lậu hoàn toàn linh nghiệm, hay hơn hết thảy các thứ thuốc Tây, Tàu, Ta, đã có bán từ xưa ở xứ này. Thuốc này có đặc tính chữa các bệnh Lậu: không cứ là kinh niên hay mới mắc, tức buốt hay ra mủ, bệnh Lậu phải lại hay phải nhiều lần, bệnh Lậu có nhiều biến chứng nguy hiểm, bệnh Lậu ở đàn ông, đàn bà hay đàn bà có thai đều dùng Thanh Niên Cứu Khổ Hoàn số 70, giá 1p20, dùng được nhiều ngày, khỏi tuyệt nọc các bệnh Lậu. Thứ thuốc Thanh niên cứu khổ hoàn này hiệu nghiệm phi thường. Các ngài hãy hỏi những người đã dùng qua rồi sẽ biết.

Nhà thuốc LE HUY PHÁCH

19 Boulevard Gia-Long (phố Hàng Giò) - Hanoi

Khuyết sớ tỉnh: Trung, Nam, Bắc, Ai-lao, Cao-mên đều có đại-lý bán đủ các thứ thuốc của nhà thuốc Lê-huy-Phách

Bệnh lậu Giang Mai

Bệnh hoa-liều có nhiều thứ khác nhau, như lậu, nào tím-là, nào hạ-cầm, bạch soái; lại chia ra nhiều thể khác nhau. Vì trùng Song-côn-côn sinh ra bệnh lâm lậu thì nào nhiệt lắm, cao lắm, nào huyết nào lâm v. v. Vì trùng Loa-nào-khoan có thể làm cho người ta về-định, thiên-pháo, điên cuồng, đau tim, đau phổi, đau họng, đau răng v. v. Thậm chí con người ta có tạng hàn, tạng nhiệt, có người ta khỏe, người yếu, căn bệnh có bệnh nặng, bệnh nhẹ, trùng độc có khi mới ăn ngoài da, có khi đã thâm nhập xương tủy. Vì thế cho nên nhiều bệnh nhân thuốc thì vẫn sống mà bệnh vẫn không hề thuyên giảm. Là vì họ uống những thuốc chớ ăn, tính chất êm dềm, nam phụ lão ấu đều dùng được, không hợp riêng cho phủ tạng họ nên không khỏi bệnh.

Nhà thuốc TRÁC-VỸ, chuyên khoa hoa-liều không dấu theo kịp vì chỉ bốc thuốc sau khi đã xét bệnh kỹ càng nên ai đã chữa cũng mau khỏi hoàn toàn; chính chủ-nhân chế thuốc và tiếp các bệnh-nhân, bệnh nhẹ phí tiền độ 2, 3p. Nặng hết 6p hay 8p. Hỏi bệnh tại:

Nhà thuốc TRÁC - VỸ
Nhà thuốc An-nam danh tiếng nhất về
khoa chữa bệnh Hoa-liều.
ở 82, phố Hàng Cót - HANOI

Các bạn hãy đón xem:

Một cuốn sách xinh đẹp như một món nữ-trang.

Đùa với Ai tình

Một thiếu-nữ là tuổi, già kiêu ngạo-lêu, chưa biết ái-tình là gì. Nàng sắp đi lấy chồng. Nàng một hôm, một cô bạn thân của nàng bầu với chàng rằng một thiếu-nữ đi lấy chồng tức là mất hết những tự-do, và nàng nên lợi-dụng tuổi thơ này của tự-do này để yêu, để hiểu tình yêu. Và cô bạn rất vào tai nàng những lý-thuyết rất hùng-văn và thâm thúy ái-tình. Thiếu-nữ muốn thử-đánh lời nói quyết đi say mê của bạn. Nàng định gặp một người, (không phải người chồng sắp cưới), và trước khi đi lấy chồng nàng muốn lợi-dụng tuổi thơ này của được tự-do để thí-nghiệm thử xem ái-tình như thế nào. Thật là một cuộc thí-nghiệm hồi 3p, đêm đầu, 1p-kỳ và cảm-động...

Tác-giả " một nhà văn rất thân yêu của các bạn.
quyển truyện xinh đẹp này đứng đầu từ sách "MỌI NGƯỜI YÊU" là loại sách mới rất độc-biệt, loại sách mà ai xem qua cũng phải yêu, của nhà xuất-ban Minh-Phu"ong"
Giá 0p.30, trước bưu-đơn 0p.71.

Đã có bán khắp các hàng sách và nhà in phát-đăng tại Bắc-kỳ:
M. TO VAN-DUC, Librairie Centrale, 110 Rue du Pont en Bois, HANOI
Trung-kỳ: M. Lê thành Tuấn, 119 Bd Gia Long - HUẾ
Nam-kỳ Cao-mến và Ấp-lao: M. Minh Phương

... Cuộc sống của chúng con trai là phải chìm nổi như cánh bèo mặt lênh, phải lung-lạc như thú rừng trong rừng, phải rầm-rộ như phụng ba bảo tếp. Nó không thể lạng-lẻ như mặt nước hồ, im lìm như cánh đồng hoang hay du dương như tiếng đàn cầm trong khuê nữ...
Hãy đọc cuốn sách mới xuất bản

Đời vô định

Của Phạm-ngọc-khởi, tác giả cuốn Tiểu-Thuyết "Hy-Sinh".

Nếu văn-chương có ảnh-hưởng đến tâm-hồn thì cuốn "Đời vô định" là g eo vào lòng thanh-niên có niềm tin-thần phấn dấn-nó khiến cho họ vui mà sống, sống một cách mãn-liệt để ném hạnh-phúc ra cho những kẻ ở chung quanh.

Nếu ái-tình có ảnh-hưởng đến cuộc đời của thanh-niên thì cuốn "Đời vô định" sẽ đem lại cho tâm-hồn một phương-châm nhất định để xa lánh những tội lỗi mà ái-tình có thể gây nên.

Cuốn "Đời vô định" là cả một phương-pháp để xử thế, là cả một bí-quyết để chiến thắng, nó là một cái cầm-nang chỉ cho ta rõ con đường hạnh-phúc.

Có bán khắp các hiệu sách
Giá: 0p.40

Ở xa muốn mua, gửi thư về:
Nhà xuất bản TRÁC-VỸ
82, Phố hàng Cót - HANOI
Mua buôn có giá riêng.

TRƯỚC KHI BUÔN:

CHEMISSETTE - MAILLOT DE BAIN - SLIP
MAILLOT CYCLISTE VÀ FOOTBALL-
MI BAS SPORT - PULL-OVER-CHANDAIL
BLOUSON - COMBINAISON...

Các ngài nên viết thư về lấy giá tại:
**HÀNG DỆT
PHUC - LAI**
87 - 88, - ROUTE DE HUẾ - HANOI
Chuyên sáng-chế các kiểu thanh-nhã

**Áo con nít
Vinh - Long**

Có nhiều các nhà buôn Nam-kỳ

SAIGON
CHOLON
MYTHO
BAOLIEU
TRAVINH
CANTHO
BIEN HOA
PHNOMPENH

Bán sỉ và bán lẻ giá rất hạ
83 Rue de la Citadelle 83 Hanoi

Chỉ nên dùng:
CHEMISES
hiệu MILAN

Cổ Trubénisé, vải bền,
may khéo, hợp thời
hơn các thứ khác.
Giá 1p.60 đến 5p. một chiếc

Bán buôn, bán lẻ tại:
MY-LAP
175 - Hàng Bông - Lờ - HANOI

Mua tem cũ
Cần mua tem Pháp và
Đông-dương hạng to:
Từ 1p. đến 4p một trăm.
Hỏi: M. N. K. HOÀN
47. Bloc Khaud Nord - Hanoi

**DOCTEUR
Cao Xuân-Câm**

de la Faculté de Paris
Ancien Médecin Chargé de
Finiatitut antivenérien de Huế

Chữa đủ mọi bệnh. Chuyên-trị
Nội-thương và bệnh Hoa-liều.
Khám bệnh tại:
153, Henri d'Orléans - HANOI
(Phố Cửa Đông, cạnh
hội Hợp-Thiện)
Có phòng dưỡng bệnh.

Sách "NÓI CHUYỆN VỚI AN",
bán lại hiệu Thuận-Kỳ, 98, Hàng-
Gai (Rue de Chanore)
Giá 0p.35 một quyển.

VO DINH DAN
CHOLON-SAIGON-PHENH
CANTONNAIS
VAN-HOA: 8 HANOI

Chuyên trị ho gió
ho khan, có đờm
tức ngưng. Có than
ho. Ho sấm-trần.
Cải bình ho mới
phát và lâu năm

Thầy chãng là một
bình **HÀN Y?**
KHÔNG

Bệnh ái-tình
vẫn chữa khỏi
được

**PHẢI CHỮA BẰNG
THUỐC**

**CÓ TÍNH
ICHTHO**

Mới
chắc chắn
dứt-tuyệt.

VÕ ĐÌNH ĐÀN
CHOLON-SAIGON-PHENH
VAN-HOA
8: CANTONNAIS-HANOI

Muốn ăn các món com tây
cho đúng vị, phải đến
Café Restaurant
JOSEPH
PHỐ BICHOT, HANOI
MỘT HÀNG CƠM ĐÃ NỔI TIẾNG

Kính và bút máy

KÍNH: Các thứ kính dưỡng mục, cận, viễn đủ các số.
Có hộp 200 mặt kính để thử trước khi mua, không
lo ngại số cao, thấp hại cho con mắt.

BÚT MÁY: Ngòi verre: Kaolo, Pratic, Planzy Pouré. Ngòi
vàng: Wattermann, Parker, Semjer, Foir, Boy Scout.

CÁC THỨ BÚT MÁY KÈ TIỀN TỪ 2p.20 ĐẾN 33p.75
CÓ MÁY: Có máy điện khắc tên vào bút máy để làm kỷ niệm,
không lo mất, lẫn với bút của người khác.
Nếu làm quà cho ai, mà khắc tên người bạn
vào thì không gì nhẽ và quý bằng.

MAI - LINH N° 60-62, Phố Cầu Đất - HAIPHONG

OUVERTURE
LE SAMEDI 14 OCTOBRE 1939

**CABINE
PROPHYLACTIQUE**
du Docteur HÝ

Ancien Interne de l'Hôpital
St Lazars de Paris

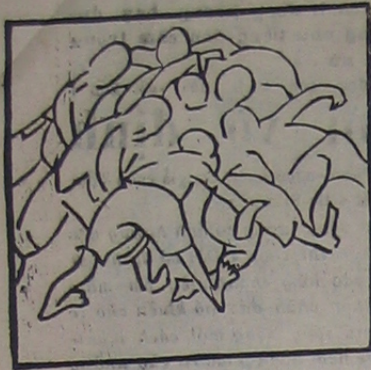
Spécialiste des
maladies vénériennes

Ouverture en permanen-
ce la nuit de 22 heures
à 6 heures du matin

Pour tous soins préventifs con-
tre les maladies vénériennes
(Bề phòng bệnh hoa-liều)

N° 2, RUE LLE HỘI-VŨ

CƯỜI SỐ

Hanoi — Hôm qua, trước chợ Đông Xuân, một người đi xe đánh rơi một bó hào giấy nát và rách mà không biết. Một bọn người đổ ra tranh nhau, dành nhau để nhặt. Vậy mà cứ đôn hào giấy nát và rách chả ai chịu lấy.

Saigon — Bà Lê-thị-Tâm 40 tuổi đến trình sở mật thám: tên Cung làm công với bà trốn đi, biên thủ và lấy cắp của bà 500 đ., đồ nữ trang giá 9 000 đ. và một cái ô-tô hòm mới. Sở mật thám lập tức phải người lùng bắt. Bắt được, mới bà ra nhận diện. Vừa thấy Cung, bà nhày chồm đến. Nước mắt ràn rụa, xoắn xoè mãi hai tay Cung, bà quay lại nói: «Cung không biên thủ, không ăn cắp, chỉ lấy... ô-tô của bà trốn đi.» Bà nhớ quá, nhớ hoài, đành mượn pháp luật bắt hộ, pháp luật bị tên, hạ lệnh rút cả Bà lẫn Cung vào sà lim tối. Bà vui vẻ khoác chặt lấy tay Cung, vừa vào sà lim vừa hát: «Có chạy đi đặng giờ! ời!»

Haiphong — Đêm vừa rồi cả một xóm có đầu Chợ Mới bị lửa thiêu ra tro. Quan viên hốt hoảng, sắp sửa nhôm dẫy, có đầu khóc như ri kêu cứu. Họ nói nguyên nhân vụ hỏa tai bởi một ngọn đèn đất để cạnh cột gỗ nhà một cô đầu nhóm lên. Sự thực tại đạo này xóm Chợ Mới đông khách quá, nhiều quan viên ngủ lại suốt đêm, lửa bén ở chần. Lửa mạnh quá lan đến màn, sau lém tới mái nhà Rồi khắp một lượt các nhà cùng cháy bùng lên.

Haiphong — Tiếp, vợ và tâm dứa con sống bằng tiền của mẹ gia. Hần nghiện thuốc phiện, và biết chút võ Tàu. Một hôm bà cụ bị hần xoay tiền mãi mãi, giận sang ở nhà em hần. Tiếp quát tháo làm sao bà cụ cũng không chịu về. Hần bèn xách hai con dao bầu lớn sang nhà em, dọa nếu không về thì chém cả em lẫn mẹ. Rồi hần nhảy ra sân múa một bài dao nhanh như chớp. Bà cụ tái mặt đi, đành về. Đi kèm mẹ, Tiếp nhìn những người theo xem mà bảo: «Biết võ cũng có hơn chứ!»

của TÔ-TỬ

(Kiểm duyệt bỏ một tranh)

Ồ Người

Mưu Gia-cát

Ồ sa mạc bên châu Phi, có giống đà điểu, ăn được sỏi, chạy nhanh như bay, và mỗi khi lâm nguy, đà điểu nghĩ ngay ra được một mẹo thần tình, là vùi đầu vào cát: như thế hẳn không còn trông thấy sự nguy hiểm nữa, và đà điểu nghĩ một cách xác đáng rằng không trông thấy nguy hiểm tức khác nguy hiểm sẽ biến đi. Nhưng thường thường, người đi săn lúc ấy đến buộc cổ đà điểu, nhất định bắt nó ngừng đầu lên nhìn sự nguy hiểm và đem về nuôi lấy lông cắm lên mũ.

Ông lý Voi ở làng Nam Thôn gần đây cũng nghĩ ra được một mưu Gia-cát tương tự như thế. Ông ta làm lý trưởng đã bảy tám năm và cứ theo ông ta, ông ta làm việc rất tận tâm, coi của mình như của người. Phiền một nỗi một đôi khi lâm lẩn. Ông lại coi của người như của mình. Vì thế nên ông đã bán mất một cánh đồng của làng và tiêu mất số tiền bán. Không may việc bại lộ, dân làng không biết điều nhất định bắt lý Voi đền số tiền nếu không sẽ kiện. Lý Voi về nhà nghĩ và bỗng nảy ra một mưu, mà lý Voi tự cho là cao siêu lắm.

Hôm sau, lý Voi thấy biến mất. Vợ lý Voi khóc thảm, thiết lên kêu quan rằng ba người dân Toan, Úc và Danh, những người không được lòng chồng bà, đã đến bắt lý Voi đem đi đâu không biết, và nhất là đã đem theo cả triệu đồng đi. Ông huyện bèn cho đòi ba người kia lên xét hỏi và mấy hôm sau, vì có người tố cáo, ông huyện bèn cho người về nhà lý Voi khám xét. Lúc đó mới hay rằng lý Voi trốn vào một cái hòm để trong buồng, ngày ngày ngồi ăn cơm hai bữa, và đến tối lại chui ra. Mưu cao bại lộ, vợ chồng lý Voi đã bị bắt giam và ở trong khám, lý Voi chắc lại nhăm mắt lại để khỏi trông thấy cảnh đau

lòng, như con đà điểu vùi đầu xuống cát vậy.

Tường-Vân

Nhiều dân

«LÀM TIỀN» vốn là một căn bệnh của một số người, mà Trọng Lang đã chịu khó tìm đến căn nguyên. Trong số người ấy, có một bọn cường hào hào phóng đến nỗi hễ có việc gì là tìm cách xoay tiền đàn em, coi họ như cái bị thóc, lúc nào chọc cũng chảy thóc ra vậy.

Gần đây, nhân có lệnh lấy phu để làm con đường mới Bắc - Quang - Lào-Kay, mấy hương chức đã nhân dịp chọc bị thóc kia chơi. Riêng ở tỉnh Ninh-Binh, chánh hội Khố làng Yên-Phong bắt một cô gái chưa chồng, trong làng đi phu, sau nhận tên hú lộ rồi tha; phó lý Oanh và trương tuần Lãng xã Phúc-An cứ đêm đêm đem tuần tráng vào các nhà trong làng bắt phu, rồi nhậu tiện những nhiều lấy kẻ năm hào, người đồng bạc, ai bỏ tiền ra nhiều thì được ở nhà; lý trưởng Diêm xã Xuân-Sơ cũng ăn hối lộ như vậy. Không lâu, có người kiện, việc vỡ lở và sau một cuộc điều tra kỹ lưỡng, những ông chánh hội, phó lý, trương tuần, lý trưởng quý hóa kia đã bị cách chức, về nhà làm dân đọa vậy.

TƯỜNG VÂN

Người máy

TRONG trận Âu chiến hiện giờ, máy móc giữ phần quan trọng nhất. Những chiến lũy như chiến lũy Maginot, là những phiến đá cốt sắt, chắc chắn, trong đó biết bao nhiêu là máy móc. Nhưng người ta còn đương nghe đến những sự phát minh ghê gớm kỳ lạ hơn nữa.

Ở bên Mỹ, các nhà bác học đương theo đuổi công cuộc làm những người máy như máy người máy người ta đã được trông thấy ở hội chợ New-York: những người to lớn bằng thép, bằng đồng, có «mắt điện», có «tai điện» và mồm nói ra tiếng. Những người máy ấy bảo biết nghe, biết trả lời, biết thi hành lệnh đã ban ra, như cầm

ĐÃ CÓ BÁN

THẠCH-LAM

NGAY MỜI

TIỂU-THUYẾT Mỗi cuốn: 0p.55

Có in riêng cho các bạn yêu sách đẹp 40 báo trên giấy thượng hạng, có chữ ký của tác-giả, giá từ 1p. đến 2p.50.

Lại mua ngay không hết.

CON CÁ THẦN

của: HOÀNG-ĐẠO

Cuốn thứ hai trong loại Sách Hồng Giá 0p.10

va viêc

nhỏ ra như người vậy
Người ta còn muốn làm hơn nữa
và đương tìm cách làm thế nào cho

người máy biết nhớ và biết trông, biết nhớ để cứ theo đường mà đi cho đến đích, biết trông để tránh những sự bất thường xảy ra... Rồi đây, dần dần, những người máy như thế người ta đem áp dụng vào chiến tranh, và có lúc, ta sẽ thấy những người máy cầm lái tàu bay hay lặn bộ, đi sang nước địch, tránh súng cao xạ bay sừng thần công, thẳng tiến đến đích để đánh phá một cách khốc liệt. Lúc đó, chiến tranh sẽ có cái

(Xem tiếp trang 18)

MỘT NGÀY NÊN GHI NHỚ

LEVER :
SOLEIL A 14h.

FÉVRIER

LUNE - 0,7
1/4 Quartier E.T.

3

Samedi

S. T. RENAUDOT.

THANG GIENG

NĂM : CANH - THÌN - NGÀY 26

禮
拜
壹

六
廿

拾
式
月
大

Ngày Mộc
Hành kim

Sao : Tử Ly

KHÔNG NÊN : Cởi trần (vì rét), ăn trần, ngủ trưa và đi đất.

NÊN : Mua « Số Mùa Xuân Ngày Nay ».

Trang hoàng nhà cửa (treo tranh phụ-bản Ngày Nay).

GIỜ : HOÀNG-ĐẠO.

Xuất hành về phía đường Quan Thánh, số 80.

1937 : « Số Mùa Xuân » của Ngày Nay đầu tiên xuất bản. khắp Đông-pháp người ta tranh nhau mua.

1938 : « Số Mùa Xuân » thứ hai của Ngày Nay xuất bản. Tranh nhau mua. Một người bị thương.

1939 : « Số Mùa Xuân » thứ ba của Ngày Nay xuất bản. Hai ông cụ khóc vì không mua được, đến chậm quá.

CÂU CHUYỆN

hàng tuần

DOC báo thấy nước Nga lo lớn thua nước Phần lan ti hon, chúng ta lấy làm lạ. Thực ra chẳng có gì lạ hết. Con sư tử thua con muỗi là thường.

Đó là chuyện ngụ ngôn. Nhưng chuyện ngụ ngôn chỉ là hình ảnh của chuyện đời, chỉ là chuyện đời. Tác giả đã căn cứ vào sự thực mà viết thành ngụ ngôn.

Lại đây, chúng cứ ở lịch sử hần hoi, chứ không còn ở ngụ ngôn nữa : hai lần quân Mông-cô sang xâm lấn nước ta đều bị thua siêng liêng.

Nhà Nguyên thời bấy giờ đối với nhà Trần ta, thế lực còn gấp mười thế lực nước Nga đối nước Phần lan ngày nay : đất đai rộng gồm khắp Á châu và một phần lớn Âu châu. Quân Hốt-tốt-Liệt đi đến đâu là thắng đến đó, không còn một ai đương đầu rồi.

Chống với cái sức mạnh ấy, nước ta ra sao ? Nước ta thời xưa không rộng bằng nước ta thời nay và chắc chắn cũng không đông dân bằng. Khéo lắm có chừng ba triệu người sống trong thung lũng ba con sông Thái-bình, Hồng hà và sông Mã. Thế mà quân ta đã kháng cự hần hoi với quân Mông-cô.

Vấn biết các nhà soạn Nam sử của ta cũng có thêm dặt thêm vào và những trận ta thắng chẳng lấy gì làm rực rỡ ghê gớm như lời sử chép. Nhưng một điều chắc chắn là ta đã thắng và đã đuổi nổi quân xâm chiếm ra ngoài bờ cõi.

Được thế cố nhiên cũng có nhờ về can đảm của người mình, nhờ về tinh quả quyết, lòng chẳng ngại của Trần Hưng Đạo, nhưng một phần lớn là nhờ về thủy thổ. Bao giờ quân Tàu sang đánh nước ta cũng chọn vào mùa mát hay rét. Lúc bấy giờ binh mã họ như nước, lửa tràn đến đâu là ngập hay chảy đến đấy. Ta chỉ còn một cách : tạm lui, và lui mãi cho tới mùa viêm nhiệt mới quay lại phản công liền liền, — ta đánh lối đoản binh, đánh lối du kích, mục đích chỉ cốt cướp lương hay chặn đường tải lương của bên địch.

Còn đại binh của ta, ta đã giao cho những tướng «Lý», tướng «Sốt rét», tướng «Thỏ tá» chỉ huy.

Quả nhiên quân Tàu chết như rạ, chết vì gươm đao thì ít mà chết vì bệnh thì nhiều. Bấy giờ ta chỉ việc điều binh mà ca khúc khải hoàn. Mùa hè ấm thấp thực đã là

thông tướng của ta. Nói thế không làm giảm giá trị các cụ ta. Trái lại nữa. Các cụ ta đã biết lợi dụng thời cơ và thủy thổ, thực rất đáng phục. Phải, đường hoàng chống với người ta sao được ? Người ta là một nước hàng trăm triệu dân, đem theo một đại đội đông tới 50 vạn binh. Minh kềm sức thì mình phải dùng mưu.

Ngày nay Phần-lan đối với Nga cũng thế, một nước chưa đầy bốn triệu dân đối với một nước một trăm tám mươi triệu người. Và cũng như nhà Trần ta, Phần-lan đã lợi dụng thời cơ, địa lý, thủy thổ để thắng trận. Nước ta có nhiều rừng sâu, núi hiểm thì nước Phần có nhiều hồ, nhiều đầm : đó là những chướng ngại thiên nhiên để cản quân địch. Nước ta nhờ về ấm thấp của mùa hè thì Phần-lan nhờ về tuyết lạnh của mùa đông. Và mặt trời cũng đã đi ăn để thêm lực lượng phòng thủ cho nước Phần : hai bên hầu đánh nhau trong đêm tối, mà như vậy bên thuộc địa thế bao giờ cũng thắng lợi — bên thuộc địa thế hẳn không phải là quân Nga.

Lại còn điều này nữa. Về phía bắc nước Phần tuyết trời lạnh quá (45 độ dưới 0) rét thế đến cầm cây súng cũng bị tắt đã nổi, chứ còn bắn nhau gì ! Chỉ có một nơi đỡ lạnh và hợp cho sự dụng binh là eo đất Carélie. Nơi ấy hẹp và nước Phần lại đã xây chiến lũy kiên cố từ lâu. Ở chiến tuyến eo hẹp, thì nhiều binh cũng không có lợi lắm, và ít binh cũng không đến nổi kém thế.

Như vậy, ta thấy nước Phần thắng nước Nga là một việc rất hợp lý, hay ít ra cũng rất có thể.

Song mùa xuân ấm áp sắp tới. Ngày xưa quân ta cầm cự với quân Tàu để chờ mùa hè. Ngày nay quân Phần trong khi cầm cự với quân Nga lại đương lo sợ mùa xuân tới... Chúng ta cũng phải lo sợ cho Phần. Nhưng nước Phần hơn nước ta ngày xưa một điều rất quan hệ : là có nước ngoài giúp sức. Nước Phần không có độc như nhà Trần ta.

Và, bởi thế, tương lai trận Nga-Phần còn dành nhiều sự bất ngờ. Hiện giờ, vì giúp Phần mà hai nước Thụy-điền, Na-uy đương bị Nga đe dọa. Chiến tuyến đương dục dịch lan rộng lên phía bắc.

Khái-Hưng

Ngày "SỐ MÙA XUÂN Ngày Nay" phát hành

Vì muốn có đủ thì giờ để sửa soạn SỐ MÙA XUÂN cho được hoàn toàn, chúng tôi nghĩ một số đáng lẽ ra ngày 27 Janvier.

Vậy số sau sẽ là

SỐ MÙA XUÂN 1940

Ra đúng ngày 3 Février, tức 26 tháng chạp

Khắp Đông - dương sẽ phát hành cùng một ngày

44 trang lớn, in giấy tốt, giá Op.50

Tranh phụ - bản « DƯỚI HOA » sáu màu, của họa sĩ Trần văn - Cần

Bìa « BA THIẾU NỮ », năm màu in lên giấy láng, của họa - sĩ Tô ngọc-Vân

Các bài chính :

Xuân về, của Trương-Vân - Quê thê đầu năm của Trương-Vân - Nghệ thuật ăn Tết của Thạch - Lam, Thê - Lữ - Tết Annam, xưa và nay của Thanh - Tịnh - Tết của một thiếu nữ Huế, của Thu Cúc. Con Rồng, lịch sử và khảo cứu của Lê-Ta - Khúc nghệ - thường, Kịch của Khái-Hưng. Truyện cổ tích bằng thơ của Tú-Mỡ

TRUYỆN NGẮN : Quỳnh Dao, của Hoàng-Đạo - Chậu cây quý của Khái-Hưng - Đi chơi Tết của Đỗ Đức-Thu, v. v.

THƠ : của Thê-Lữ, Xuân-Diệu, Huy Cận, Đoàn Phú Tứ.

Mấy cảnh Tết, phóng sự của Trọng Lang - Tết ở Hoàng-Cung của Thanh Tịnh. NHỮNG GIAI THOẠI, CHUYỆN NHỎ VỀ TẾT của Thanh Tịnh, và mấy mục đặc biệt : ĐĨA MỨT NGŨ VỊ tập truyện nhỏ ngày Tết của Hoàng Đạo, Khái Hưng, Thạch Lam, Thê Lữ.

MỘT TRANG « TẾT CỦA TRẺ EM » do các tác giả Sách Hồng viết riêng. Có bài hát cho trẻ em, của Tú Mỡ.

Trong Số Mùa Xuân, các bạn lại được gặp gỡ ba nhân vật đã nổi tiếng và quen biết : Lý-Toét, Xá-Xệ, Ba Éch trong Lịch sử Lý-Toét, Xá-Xệ và Ba-Éch của NHẤT LINH. Lý Toét đi tây - (bắt đầu cuộc du-lịch rất ngộ nghĩnh và rất tức cười của Lý Toét) - của Đông Sơn

Bản đàn Xuân của Lê Thương

Các Tranh Khôi hài, Câu đối, Vui cười, và Ván vui, Thơ vui của khắp các bạn trong nước.

Tranh vẽ của Hoàng Đạo, Khái Hưng, Thê Lữ, Tú Mỡ, Thạch Lam và Đông Sơn. Minh họa và bài trí của Tô Ngọc-Vân,

và : Minh Niên Giáng Bút - Một cuộc thi rất mới lạ, lý thú, có khắp các nhà văn trong nước dự với những bài thơ tiên của Tú Mỡ và Lê Ta.

Bảng chữ R - Các câu đố

và Giải thưởng rất lớn (Sách quý và tiền) để tặng các bạn đọc.

« SỐ MÙA XUÂN 1940 » của Ngày Nay, một tập báo đầy đủ, sẽ làm vừa lòng tất cả mọi người.

xem tranh

(Xem kỹ trước)

Về nghệ thuật trong tranh, công chúng muốn một quan niệm tả chân đến cực độ như ảnh, còn về nhào vật pho d'êa trong tranh thì bắt phải thật đẹp. Cái đẹp, do đã cố nhiên rồi nghệ sĩ không bao giờ nghĩ khác thể. Song công chúng hiểu đẹp một cách thiển cận. Đối với họ, chỉ có những cái cao quý, to tát, xinh xắn, dễ yêu ta đẹp.

Trong một bức tranh họa một thiên nữ trắng tươi, miệng nở, mắt tinh, họ khen đẹp; nhìn một bức ảnh lâu đài bát ngát, chung quanh nói non cao rộng, họ thích lắm. Họ có những cảm tình ấy là vì không phân biệt «mỹ-thuật» với «đời». Họ không biết rằng những cảm giác đó là của rặng cá nhân vật chất. Họ yêu thích vì họ nghĩ nếu được ở cái lâu đài ấy, được sống chung với người đàn bà ấy thì họ sung sướng lắm.

Sang sáng, đã cố nhiên! Đương trường nghệ sĩ không bao giờ có những thêm muốn của họ. Nhưng nghệ sĩ không lẫn «mỹ-thuật» với «đời». Trong một cảnh, một vật, «cái người» trong họa sĩ biến đi để nhường chỗ cho nua mỹ-thuật. Đối với nhà nghệ sĩ ấy, cái đẹp không bó trong khuôn khổ một nét mặt xinh tươi, hay một lớp nhà đồ xô. Cái đẹp còn nhiều hình, nhiều trạng, rộng, xa hơn thế, cái đẹp ở cả trong những tiêu tiết tâm tư, xuống đến những vật người ta cho là khinh rẻ xấu xa.

Một con đi bệu rạc, bơ phờ, xác thịt nát úng có một vẻ đẹp lừng mạn xúc động tâm hồn nghệ sĩ. Một miếng tương rêu mốc, hay một cái nhà đồ nát dưới màu trời u ám, hay một chút lá — một chút thôi — rực rỡ dưới ánh sáng hay đôi giầy cóc gậm vút trong một góc tường, ... đều có thể là những cảm hứng tốt cho sự sáng tạo mỹ-thuật. Cái thế giới đẹp mỹ-

thuật là thế giới hình và sắc. Miêu hình và sắc làm thỏa mãn sự ham muốn mỹ-thuật là đủ rồi. Nghệ-sĩ không đánh giá sự vật bằng tiền, cũng không bằng luân lý. Chỉ có hình và sắc.

Quan niệm ấy đã làm cho họ xa công chúng. (Tôi vẫn nói công chúng Annam) Công chúng thì lấy sự thực — cái đã có sẵn — và lấy đẹp tuyệt đối — cái đẹp có một — làm gốc cho mọi sự phán đoán. Còn nghệ-sĩ thì lấy cái đẹp thiên hình, lấy sự sáng tạo — cái chưa có hay có rồi nhưng một cách khác — giải nghĩa cho những sự tìm tòi nghệ-thuật.

Tôi thấy nhiều người ở một phòng triển lãm đi ra, phê bình, chán nản thành thực: «Chà có quái gì!» hay đứng trước một bức họa đàn bà, chế nhạo: «Người hay ngắm, không biết đẹp nổi gì, mỹ-thuật ở chỗ nào mà họ cũng vẽ!» Người hay ngắm ấy không đẹp nổi gì bởi không có nước da trứng gà bóc, cặp mắt mơ màng, hay miệng tươi như cánh hoa. Cuộc triển lãm chẳng có quái gì, bởi chỉ có những tình, những cảm, những cái không kể giá tiền, không loe loét như chiếc gấm, phải có tâm lòng để cảm mới thấy.

Sự cách biệt giữa nghệ - sĩ và công chúng, mấy năm về đây, cũng may mà thu hẹp lại rồi. Vì đã có một số người — tuy còn ít — nhìn tác phẩm biết nhận ra kết quả một sự tìm tòi. Tôi còn nhớ năm 1929, ở phòng triển lãm thứ nhất của người Annam, lần đầu các nhà mỹ-thuật Việt-Nam đưa tác phẩm ra trình công chúng. Công chúng chỉ cười, chế. Những người đứng đắn thì bảo đó là một việc bôi bác long trọng vô ý thức. Đến năm 1931, kết quả tốt của tác phẩm mỹ - thuật Việt Nam bày ở cuộc đấu xảo thuộc - địa Pháp, những tin, những bài báo ngoại quốc làm hứng khởi nghệ - sĩ nước ta, có ảnh hưởng là đưa lại cho công

Nguyệt Cầm

Trăng nhập vào giầy cung nguyệt lạnh,
Trăng thương, trăng nhớ, hồi trăng ngần!
Đàn buồn, đàn lặng, ôi đàn chậm,
Mỗi giọt rơi làn như lệ ngân.

Mây vắng, trời trong, đêm thâu tĩnh.
Linh lung bóng sáng bỗng rung mình,
Vị nghe nương tử trong cầu hát
Đã chết đêm rằm theo nước xanh.

Tha lạnh, càng thêm nguyệt tỏ ngời;
Đàn ghê như nước, lạnh, trời ơi.
Long lanh tiếng sỏi vang vang hận;
Trăng nhớ Tầm-dương, nhạc nhớ người.

Bốn bề ánh nhạc: biên pha-lê;
Chiếc đảo hồn lơi rợn bốn bề...
Sương bạc làm thình, khuya nín thở
Nghe sâu âm nhạc đến sao Khuê.

XUÂN ĐIỀU

chúng Annam một chút lòng tin ở tương lai mỹ-thuật. Họ chưa thích, nhưng họ không hoài-nghi như trước nữa.

Rồi tiếp đến những cuộc trưng bày Việt - Nam khác ở phòng triển lãm Paris, đến những sự khuyến khích liên liên ở Pháp đưa lại. Ngày nay khi ta thấy hàng vạn người Annam kéo nhau đến xem một cuộc triển lãm, cái kết quả ấy không phải ngẫu nhiên mà có.

Tuy vậy, một số rất lớn, có cả rất nhiều người học thức, đi xem tranh vẫn còn vương theo những quan niệm đã kể ở đầu bài này. Nếu đưa họ chọn một bức họa có khuynh hướng mỹ-thuật chân chính và một bức vẽ thiếu nữ tàu thốn thẹn, nhả nhụy, hồng hào, nằm cạnh đồ vàng, đồ lụa, một bức tranh, trong hàng nghìn bức bày bán ở hè các phố, tôi dám chắc người ấy không ngần ngại, nếu thành thực, theo sự thích của mình, chăm bức sau, vì nó đã hòa hợp một cách mỹ nghệ những điều mà họ muốn thấy. Song ta có thể hy vọng một ngày kia thời gian đem đến cho

công chúng một trí thẩm mỹ sáng suốt hơn.

Khi trong văn chương người ta còn thích đọc những nhào vật không phải đàn bà đẹp, như con đi rầu, thằn lằn cắp hay người đi ở, ta chưa đến nỗi tin người ta không bao giờ thưởng thức được ở tranh những nhan vật mà họ vẫn yêu trí rầu rầu. Ngày ấy, ai ai cũng hiểu cái đẹp trong mỹ-thuật không cốt ở đàn đề mà cốt là sự thành công của một ý muốn sáng tạo. Tôi không nói ý muốn sáng tạo nào ta cũng phải thích. Ta vẫn có quyền bác, có quyền ghét khi không hợp ý ta, nhưng đó là một câu chuyện khác không giải nghĩa cái đẹp.

Tô-Tô

TRIỂN LÃM PARIS

Một số nghệ sĩ Việt Nam đang ở chức tại Paris, vào Avril tới, một cuộc triển lãm tác phẩm mỹ thuật Việt Nam hiện tại, những họa phẩm hưởng ứng xin cho biết. Hạn đến 15 février 1940 là hết. Chỉ nhận tác phẩm có giá trị.
Viết về M. Tô Tô ở báo Ngày Nay.

DOCTEUR NG. - MANH - THAN

CLINIQUE ET MATERNITÉ
CABINET MÉDICAL
49-51 Avenue du Grand Boulevar
Téléphone : 330

Médecine générale et infantile
Dermato - vénéréologie
Rayons X - Rayons U.-V et I - R
Diététique - Ondes Courtes
Courants Galvano - Faradiques

CONSULTATIONS

Matin : 9h. à 11h.
Soir : 7h. à 9h.

TIẾNG THU

Sự động cõn
của đàn bà

Editions LIBRAIRIE CENTRALE

TO VAN-DUC, Directeur, 110, Rue du Pont en Bois - HANOI
Tổng phát hành tại Trang-kỳ M. Lê Thành-Trần 119 Bđ Gia-Lonn - Huế
Nam-kỳ Minh Phương 15A Cđ 4 Văn-lân - Hanoi

Solutions raisonnées (Physique et Chimie) Vũ lai Chương (adopté) Op. 30

BÁ CỜ BẢN THƠ

của
LƯU TRỌNG-LƯ
Giá 1p 50
Cước 0p 32

TIÊU - THUYẾT

của
VŨ TRỌNG-CAN
Giá 0 20. cước 0.21

VŨ - ĐỨC - DIÊN

KIẾN TRÚC SƯ

6 Place Négrier

HANOI - Tél. 77

C. C. K. P.

Một cuốn sách đầu tiên bằng quốc ngữ có trên một nghìn phương thiết-dụng ngay cho nước ta.

Sách Cứu-cứu Kỳ-phương của nhà thuốc Thượng-Đức xuất bản giấy gần 200 trang, in bằng giấy bouffant hạng tốt, giá bán 2p.00 một cuốn. Trông về hình thức bề ngoài thì là một cuốn sách in rất mỹ-thuật đẹp để ít có, mà nói về bề trong, thì thực là một cuốn sách đáng chú ý hơn hết. Vì trong sách đó có tất cả 16 bài ca sinh sản diệu quyết, 6 bài thơ phân biệt các chứng đình sang và trên 1000 phương chữa đủ các bệnh bằng các cách giản tiện rút thần hiệu. Trên 1 nghìn phương thuốc thần hiệu đó, chúng ta rất tiếc không thể kể rõ hết ra đây được, song có thể kể đại-lược được rằng sách đó có đủ các phương chữa từ các bệnh nguy-hiêm ngặt-nghèo cho đến các bệnh thông-thường giản-dị. Những tai-nạn như chết đuối, chết rét, chết nắng, chết thất cổ, cho đến các người ăn phải bùa mê, phải than mỗ, phải các chất độc hoặc nuốt phải kim, phải tiền, hóc xương, ngã bất tỉnh, gãy xương, hay bị rả cán, ong đốt, cũng đều có những cách chữa cấp-tốc rút màu-nhiêm. Những các tạp bệnh như các chứng đau đầu, đau mắt, đau tai, đau mũi, đau mồm, đau răng, đau cổ, đau lưỡi, đau bụng, đau lưng, rụng tóc, cho đến các bệnh giang-mai, các chứng kinh-sang, các bệnh lậu, bệnh tiểu-tiêu không diền, bệnh liệt-lương, bệnh hiểm muộn sinh-dục, bệnh trĩ, bệnh lợi dom, bệnh sâu quầng, bệnh thiên-trụy, thân suy, phôi kém, không có một thứ bệnh gì là không có đủ các phương thuốc để chữa. Những phương linh-nghiệm chữa các bệnh dịch tả, dịch đau màng óc, đau mùa, sởi và tất cả các bệnh kinh-nguyệt, sinh-sản của đàn-bà, các bệnh sởi-dạ của trẻ con cũng đều có sự tìm biên chép đủ trong đó. Ngoài ra còn quá nhiều bài chữa các bệnh quái lạ như đổi nhem mặt người, các bà có bệnh thương tửi khóc thảm chừng âm suy (bệnh ở trong âm-thị có tiếng thở phành-phạch), chứng cam vô cổ trẻ con... Những bài Thần kim-đan, Thần-tiên Cư-thảo-hoàn, Cửu-long-đan, Hy-đậu thảo-phương, cũng tất cả các phương gia-truyền bí-thư cũng đều có chép đủ trong sách Cứu-cấp Kỳ-phương. Một điều đặc-biệt là sách C. C. K. P. còn có nhiều phương chữa cho người ta nhuần sắc mặt, tăng vẻ đẹp, đại khái như làm thế nào về mặt hồng hào có duyên, tóc dài mà đẹp, tóc bạc trở lại đen... Thực là một cuốn sách đầu tiên bằng quốc-ngữ có trên 1 nghìn phương thiết-dụng ngay cho người ta mà hoàn-toàn như vậy.

Nếu nhà nào có một cuốn sách C. C. K. P. trong nhà: 1 là sẽ tránh được hết các tật bệnh hoặc tai-nạn xảy ra những lúc bất-hiện, 2 là hằng năm sẽ bớt được một số tiền lớn chi phí về thuốc thang, vì trong C.C.K.P. có đủ các phương chữa đủ các bệnh cho người ta rút dần-đi, hết 1 tiền. Vậy nhà có mấy lại phân bình và giới-thiệu công-độc-giữ như trên. Ai muốn mua xin nhớ viết thư và gửi manô-lê về cho nhà thuốc Thượng-Đức, là, Mission - Hanoi.

X.

SAU bao nhiêu đêm khóc ngấm, sau bao nhiêu ngày gượng sống gượng vui, Lan vẫn chưa tìm được cách xử trí quả quyết đối với chồng. Tha thứ, hay làm to chuyện rồi muốn ra sao thì ra?

Tha thứ, nàng thấy khó lắm. Trong tiểu thuyết tác giả thường nói đến tha thứ, coi như chỉ những người có những tình tình tốt đẹp, cao thượng mới biết tha thứ. Nàng thì nàng cho rằng người ta tha thứ một là vì người ta do dự nhu nhược, hai là vì người ta không thể làm khác được, sau nữa và nhất là vì người ta sợ người đàn ông. Chứ chính thực ra, không ai có thể tự mình tha thứ ai bao giờ: Tha thứ tức là khuyến khích người đàn ông đi sâu vào con đường tội lỗi.

Vậy nàng sẽ bảo thẳng chồng? Nàng thấy làm được thế cũng không phải dễ. Giá ngay hôm xảy ra câu chuyện, nàng bắt Nam thú thực rồi cho một bài học đích đáng thì đã đi một lẽ. Đàng này nàng để im mãi, hẳn đã đẹp hẳn nỗi bất bằng rồi. Bây giờ mới nói ra, nàng như đã ngấm ngấm dè bụng bấy lâu và có vẻ sâu cay, độc địa đối với chồng, điều mà nàng cố tránh.

Vả từ hôm ấy tới nay, Trinh cũng không đến chơi nữa. Nàng không vin vào đâu mà gây chuyện được. Nàng vẫn biết không đến chơi như thế không phải là một chứng cứ vô tội. Trái lại, Lan cho Trinh đã thú nhận một cách dằn tiếp, một cách bất ngờ rằng nàng có tình với Nam. Phải, nếu không có gì, thì sao không cứ tự nhiên lại chơi? Mà không lại chơi như thế cũng không hẳn là hai người không gặp mặt nhau. Có lẽ họ đến với nhau nhiều bận rồi cũng chưa biết chừng. Vì biết bao lần Nam lên phố! Nàng thừa biết Nam đi đâu. Nàng biết đích chứ không phải đoán phỏng. Nàng yên trí rằng thế. Nam thường mua quà về cho nàng, hoặc vài cái bánh ngọt, hoặc một cân cam, vì biết nàng thích ăn cam: có lần lại mua cho nàng một con chuột bông chạy bằng máy giầy cọt. Nàng cười vui thú khi thấy con vật vừa tới đầu bàn vội quay ngoắt trở lại.

Tuy ngoài mặt nàng làm như sung sướng, mà trong lòng nàng đương đau đớn à trẻ. Nàng tưởng tượng ra những cảnh gặp gỡ của hai người. Và nàng tự đặt vào địa vị Trinh. Nàng thấy sau khi mua cái trò chơi này, Nam đã vội cho nó chạy ở trước mặt Trinh mãi, rồi mới đem về. Mà biết đâu chàng đã không mua cho Trinh một cái? Biết đâu lúc từ biệt Trinh chàng không có một ý nghĩ thương hại đối với mình nên mới mua cho mình một vật giống như vật đã tặng tình nàng? Cả những cái bả ngọt kia nữa. Biết

Đ E P

TIỂU THUYẾT của KHAI HƯNG

(Tiếp theo)

đâu không là bánh hai người ăn còn thừa, rồi Nam gói đem về cho nàng, Nàng nghĩ thế, nhưng nàng vẫn cứ ăn, ăn rất tự nhiên, như không ngờ vực một gì hết.

Ngờ vực, nàng thấy không bao giờ người ta khổ sở bằng khi người ta ngờ vực. Sống trong ngờ vực chẳng khác sống chang thân trong ngục tối. Thà bị xử tử ngay còn hơn.

Trong khi ấy, thì Nam vẫn sống thân nhiên, bình tĩnh quá. Ấy là nói đối với nàng. Còn đối với tranh, với sơn, với những công việc của chàng thì chàng mê mải, vô vấp, cặm cụi suốt ngày, suốt buổi. Tưởng chừng như trôi lười biếng một dạo, nay chàng làm việc gấp bội để cố kéo lại những thời giờ đã mất, đã bỏ phí. Có đêm đã khuya, Lan không ngủ được, đẩy lán đến chỗ chồng ngồi về. Nàng yên lặng, vì thấy Nam yên lặng, vì thấy Nam đương để cả tâm trí vào một bức họa phác, một kiểu bình phong. Chàng không biết vợ đứng sau lưng. Bao lâu, Lan lại rón rén trở về phòng ngủ.

Một hôm Lan hỏi chồng:

— Sao độ này anh làm việc nhiều quá thế?

Câu hỏi rất ngọt ngào đối với Nam. Chàng chẳng biết trả lời ra sao, nên đành nhấc lại:

— Em thấy độ này anh làm việc nhiều quá?

Lan cười:

— Em có thấy đâu. Anh làm việc nhiều quá thực đấy.

— Vì người ta đặt nhiều quá, phải không?

Nam, về mặt lơ đãng:

— Không. Thích làm việc thì làm việc đấy thôi. Chứ cần gì người đặt. Đặt mà không bưng làm việc thì cần gì vào một xô. Năm, sáu tháng trước em không thấy ba, bốn bức bình phong bỏ bể đấy ư? Thúc giục, anh cũng mặc kệ!

Nam cười nói tiếp:

— Các ngài tưởng mình làm việc cho các ngài hẳn! Không mình chỉ làm việc cho mình, cho mình thôi.

Lan cố giữ nước mắt khỏi ứa ra. Nàng toan nói thẳng vào mặt chồng câu này: « Anh có biết tại

P

...bình đi một dạo, ngày nay anh
...bình làm việc không? Em bảo
...anh biết ché? Tại anh yêu
...anh đấy ma. Anh có nhớ không.
...anh mới yêu em, ngày chúng
...chưa cưới kia, anh chẳng mē
...về đâu, về lưa, về sơn trong
...thằng liên là gì! Rồi sau khi
...nhau anh bầu yêu em, chiều
...nên anh quên lãng tranh. Không
...độ ý anh chán em, nhưng
...phần biệt hai thứ tình yêu.
...tình yêu mơ mộng bồi đầu
...là thứ tình yêu gây cảm hứng...
...như ngày nay anh bắt đầu
...Trình ấy mà... Anh cũng về
...hồi, về hồi...»

Câu ấy Lan tưởng không bao giờ
...thể nói ra lời được. Chỉ nghĩ
...nàng đã thấy khó chịu lắm
...Là vì nàng cho cái việc đã xảy
...như bức tường ngăn cản hai tâm
...hồn. Nàng lấy làm lạ rằng những
...người đàn bà bị chồng lừa dối mà
...quay lại thành thực yêu chồng
...được. «Minh thì...» Nàng không dám
...nghĩ trọn câu. Vì nàng như vừa
...tình ngộ và tự hỏi: «Ừ, minh thì
...minh làm thế nào?» Hai đoạn kết
...trong hai giấc mộng lại hiện ra:
...Nam xin lỗi nàng, và nàng đòi ly dị.
...«Nhưng Nam thực có lỗi không
...đi?» Lan không sao không để ý
...lời điều đó, dù nàng vẫn tin chắc
...rằng Nam và Trình đã thành một
...cặp tình nhân rồi. Nàng chỉ tự hỏi
...đề một tự trả lời, đề tự quả quyết
...lần nữa với mình rằng mình không
...thể làm được. Nàng đã đề tâm dō là
...ý tứ chồng, và một ngày nàng một đi
...sâu mãi vào sự tin chắc.

Trước hết, mỗi lần nàng gọi
...chuyện đến Trình là Nam đánh
...trống lảng. Sự thực thì Nam quả
...không muốn đã động đến Trình,
...sợ như sợ ý điều gì. Lan lại sinh
...ra ghen tuông, khổ sở. Chàng quá
...cần thận đến nỗi cố tránh cái tên
...Trình, và nếu trong câu chuyện vợ
...gọi nói đến người hạn gái, thì
...chàng làm như lơ đãng không
...nghe tiếng hay không lưu ý tới.
...Chàng làm thế chỉ thêm cứng cõi,
...mất tự nhiên và khiến Lan càng
...ngờ vực.

Một hôm ở phố về Lan bảo Nam:
— Trình sắp lấy chồng, anh biết
chưa?

Lan bja ra cái tin ấy xem Nam
có buồn không. Nhưng Nam thần
nhiên hồi lại:

— Trình lấy ai thế?
— Chẳng biết. Em cũng mới nghe
tin đồn.

— Sao không hỏi ngay Trình?
— Vậy anh thử hỏi Trình xem nhé?

— Ô! hỏi đâu! Nếu Trình lấy
chồng thì tất thế nào rồi cũng sẽ
báo tin cho mình biết. Tưởng nhân
tiện em có gặp thì hỏi cho biết đích
thôi.

Lan vui vẻ, nói:

— Trình mà lấy chồng thì chắc
sẽ có nhiều anh buồn, nhĩ anh
nhĩ?

— Nhưng sẽ có một anh sung
sướng.

Lan vội vàng hỏi:

— Ai?

Nam cười đáp:

— Anh chồng.

Lan không giữ nổi tiếng thở dài:

— Vĩ tất!

Lan có dáng bộ chán nản. Nam
cho là nàng nhọc mệt vì trời vào
hè đã bắt đầu oi nồng.

XI

Sau hơn một tháng tìm tòi tra
xét Lan vẫn chỉ mới ngờ vực. Nàng
chưa có một tang chứng gì rõ rệt
về tình yêu của Nam và Trình, ngoài
cái ôm nhau có lẽ ngẫu nhiên ở
ngoài vườn.

Hôm nay nàng thử lòng Nam một
lần cuối cùng, định bụng sau cuộc
thí nghiệm này sẽ quên, quên hẳn,
coi như đã không xảy ra một việc
gì. Nàng bảo Nam:

— Anh cho phép em về chơi nhà
ít lâu nhé?

Nam ngừng vẽ quay lại hỏi:

— Em muốn về chơi Quảng-Yên?

— Vâng.

— Ừ, cũng phải đấy mẹ, nên đôi

— Anh toan thuê cái nhà anh
Ngọc thuê năm ngoái ở trong Sầm-
Sơn, rồi đưa em vào đó nghỉ
mấy tháng hè. Nhưng em hãy cứ
về Quảng-Yên ít lâu đã. Quảng-Yên
khí hậu tốt lắm, có lẽ cũng chả
kém gì Sầm-Sơn.

Lan thấy giọng Nam như reo
mừng Nàng vẫn tưởng Nam sẽ cố
giữ nàng ở lại, hay ít ra cũng giữ
lấy lệ một câu. Trái lại Nam khuyên
nàng nên đi, đi ngay. Nam không
vờ ngăn ngại gì cả. Và chàng cũng
không cần giấu giếm nữa, để sung
sướng biểu lộ hẳn ra ngoài mặt.
«Thôi thế là hết!»

— Vậy em định hôm nào về?

Lan nghĩ thầm: «Gớm thật! Nam
nóng nảy muốn gặp mặt Trình ngay
chàng?» Và nàng đáp:

— Em về ngay bây giờ có được
không?

— Em cần gì phải hấp tấp thế?
Bây giờ thì chỉ còn kịp chuyển bốn
giờ. Thôi để mai về sớm, mát mẻ.

Cơm chiều xong, Nam nghĩ làm
việc, cùng Lan sửa soạn nanh lý.
Chàng nghĩ đến đủ các vật nhỏ nhặt
như cái bàn chải răng, ống phân

còn lại lòng tự-ái, lòng tự-ái kiêu
bãnh. Nhưng ghen và giận cũng có
bớt một vài phần. Nàng ôn tồn dặn
chồng:

— Anh đừng bừa bãi quá nhé.
Em ở nhà, em thu dọn suốt ngày
thì còn được; chứ em đi vắng thì bề
bộn lắm đấy, nhờ ai vào người ta
bảo nhà có đàn bà mà...

Nam cười, ngắt lời vợ:

— Vậy hể ai vào chơi, anh nói cho
biết ngay rằng em đi vắng.

Lan im lặng nhìn chồng, nghĩ
thăm: «Phải rồi! có ả đến thì thế
nào chẳng bảo ngay cho biết rằng
vợ đi vắng». Và nàng toan không
về nữa. «Minh về là trúng mưu anh
chị. Thảo nào mà Nam hơn hờ, vui
sướng, chịu khó đi sửa soạn bàn
lý cho mình.» Cái cảnh tượng hai
người đuổi nhau, ôm nhau lại hoạt
động hiện ra trước mắt. Lan nghiêng
ràng lại nghĩ tiếp: «Trời ơi! lòng
người đàn ông!»

Sáng hôm sau Nam tiễn vợ ra ga
«Đầu cầu». Lan đòi đi hạng tư,
chàng nhất định lấy vé hạng ba.
Rồi hai người ra sân ga. Bỗng Nam
chợt có một ý tưởng ngộ nghĩnh:

— Hay anh cùng đi với em?

Trong một giây, Nam trở nên quả
quyết:

— Phải đấy, em đứng chờ đây để
anh vào lấy vé nhà.

Lan ngược nhìn chồng. Bao nhiêu
nỗi hờn ghen đã tiêu tán hết. Nàng
rất muốn Nam cùng đi và nàng nhớ
lại hôm nhĩ hĩ về nhà, hai người
ngồi bên nhau trong toa xe hỏa.
Hôm ấy nàng sung sướng quá. Tưởng
hạnh-phúc ái-tình không bao giờ bị
một làn mây mỏng che mờ. Thế mà
ngày nay...

— Không, nếu muốn về thì vài
hôm nữa hãy về.

— Vài hôm nữa với hôm nay thì
khác nhau cái gì?

— Ai lại đi đột ngột như thế?
Có đi thì cũng dặn bảo người nhà
thu dọn, coi cửa coi nhà đã chứ!

Sự thực Lan không muốn để
Nam cùng đi Quảng-yên, là chỉ vì
nàng sợ những dự định của nàng
sẽ không thi thố được, những dự
định mà nàng có đã hơn một tuần
nay.

Nam còn đương ngần ngừ, thì
xe hỏa đã tới nơi. Chàng lặng lẽ
xách va-li đưa vợ lên toa. Lan tươi
cười, nói:

— Cảm ơn anh. Thôi anh về nhé.

Thấy không có một ai trong toa
nàng hôn chồng một cái nhẹ nhàng.
Nam cũng hôn lại vợ rồi xuống sân
ga, đứng đợi cho xe chạy. Lại thò
đầu ra ngoài cửa sổ, cố âu yếm, bảo
chồng:

— Anh làm việc vừa vừa chứ,
nhé!

Nam mỉm cười. Và xe bắt đầu
từ từ chạy. Hai người vẫy nhau
cho tới khi xe khuất vào trong cầu.

(Còn nữa)

Khái Hưng

không-khi một vài tuần lễ xem có
khá không. Độ này em có sắc mỗi
mặt lắm. Trông em gầy xòm hẳn đi.

Lan muốn đáp:

— Anh có biết vì sao không?
Anh có biết rằng em khổ sở vì anh
không?

Nhưng nàng chỉ ngập ngừng:

— Vậy... anh cho phép... nhé?

Nam cười:

— Cho phép!
Rồi tiếp luôn:

danh răng và các thứ thuốc cần
dùng như asperine, teinture d'iode.
Chàng gói cần thận và chính tay xếp
vào va li. Lan thấy chàng âu yếm và
dễ thương quá, toan vút tung quần
áo ra ngoài rồi ôm lấy chàng mà hôn
mà kễ lẽ hết mọi nỗi ngờ vực, đau
đớn bấy lâu nay nung nấu trong
lòng.

Nàng ngừng lên nhìn Nam. Tình
tình tốt đẹp của nàng biến mất, ái
tình bỗng bật của nàng đẹp đi. Chỉ

TRÔNG CÌM

CHIẾN TRANH BĂNG TÀU NGẦM

(tiếp theo và hết)
Tàu bay với tàu ngầm

TÀU NGẦM là một món lợi khi rất mãnh-liệt và dùng việc không có gì nguy hiểm khi nó công phá những tàu buôn không đủ khí-giói để tự-vệ. Song từ khi chiến-tranh đã tuyên-bố, việc khu trục tàu ngầm cũng bắt đầu tổ chức ngay. Những tàu chiến băng nhỏ và hạng nhỏ chạy lừng khấp các mặt bể, tàu bay đi giăng hay từng đoàn lượn khắp trên không.

Ngày nay, tàu bay là một tay kinh địch nguy hiểm nhất cho tàu ngầm, vì ngồi trên tàu bay có thể trông thấy tàu ngầm cho đến quân địch lặn sâu tới 25 thước. Nó lại có thể theo dõi tàu ngầm và báo-động bằng vô-tuyến điện cho những tàu thả ngư lôi và những chiếc tuần dương bạm đi lùng quanh đó. Những tàu ấy chạy đến ngay và thả trong vòng tay bay chỉ dẫn, những quả lựu-đạn nổ ngầm dưới nước đã đặt máy cho nổ nóng, sâu tùy quả, mà hiệu lực lại rất mạnh, đến nỗi, trong một vòng khả-rộng, nó có thể làm cho tàu ngầm bị hư hỏng không có cách gì chữa được.

Những hiệu-quả của lựu đạn trong cuộc đại chiến vừa qua thực đã được bên địch chứng-nhận, nhất ở trong bài tường-thuyết này, do viên võ-quan Spiess, cai quản một chiếc tàu ngầm trong thủy-đội Đức, ông vẫn nổi tiếng là quyết-liệt:

- Tôi phạt anh một tháng (tôi). Anh còn kêu ca gì nữa không?
- Con xin tòa phạt lên ba tháng vì bữa nay trời mùa đông lạnh lẽo, ngồi trong nhà pha thì ấm lắm.

TÀU NGẦM

Hồi 20 giờ 25 phút, tôi hạ lệnh cho thông thả kéo tuần-dương-kính (périscop) lên để nhìn quanh một vòng mặt biển. Ngay lúc ấy, một tiếng nổ vang, tiếng nổ đó làm bản hân người tôi xuống từng dưới, vào giữa phòng hiệu lệnh trung-xương... Một viên lựu đạn vừa nổ, sát vào mũi tàu. Toàn thân chiếc tàu bị lay chuyển. Tôi ra lệnh « lặn xuống! lặn mau! Mở hết tốc lực!... »

Hai mươi phút sau, không thấy gì nữa, có lẽ chếc khu trục bên địch đã mất hút chúng tôi chăng?

Nhưng tôi quyết chí giao chiến nên đã ra lệnh cho chiếc tàu ngầm cần thận nổi lên một chút.

Bỗng đâu, tiếng nổ ầm ầm, sát ngay bên mình. Chiếc tàu đuối lại tìm thấy mình rồi. Tôi lại phải cho tàu lặn sâu xuống nữa. « Cả mọi người về đằng trước », tôi ra lệnh. Tiếng đạn nổ ầm ầm, những lựu đạn quái ác! Một tiếng chạm: tàu ngầm đã chìm xuống đáy biển. « Hãm máy lại! » Chết tàu nặng trĩu năm gấn... Lại một quả nổ, chắc đã ném theo làn sóng do tàu ngầm đưa lên mặt nước rất rõ rệt, mà nước chong như thế. Lại một quả nổ nữa!

Tôi ra lệnh « Hãm hết máy, cho họ khỏi nghe thấy. » Tinh thần thực là ngay kịch! Choáng váng vì những tiếng nổ ghê sợ kia, chúng tôi nhận thấy bé nhỏ va hèn yếu dưới đáy bể Đại Dương.

Với một chiếc tàu bay, ngày hôm ấy, để giúp việc tuần phòng, chiếc tàu ngầm của Y. Spiess, hiệu U-19, có nhẽ không trốn thoát.

Nhưng chính máy bay cũng có thể tiến công được; nhờ tốc lực, máy bay từ trên cao bay vút xuống, trước khi cái mũi ngon kia có thì giờ lặn xuống đáy biển. Bây giờ chỉ một quả bom bé tí cũng đủ phá vỡ vỏ tàu mà đánh đắm hẳn chiếc tàu ngầm. Cái chiến lược ấy hiệu-quả đến nỗi trong hai tháng nay, điếm-số những tàu ngầm bị hạ pừa nhiều là do tàu bay.

Còn những chiếc khác thì bị hạ bởi những tuần-dương-bạm, nhờ có máy nghe chỉ dẫn; vì có những bộ máy thu thanh ở dưới nước.

Ta cũng đã biết rằng nước, còn

hơn không khí, là một vơi truyền tiếng rất rõ-dàng. Tiếng truyền trong không khí mỗi giây gần 340 thước, xuống nước lại nhanh gấp tới 1435 thước.

Nhờ có những máy thu thanh tinh-xảo và xếp đặt rất khéo léo, người ta đã đặt thành một bộ máy để nghe dưới nước mà có thể biết rõ phương hướng phát ra tiếng động, cũng là cách xa gần bao nhiêu, lại theo được cả tiếng kia nó di-dịch, và tính được nó phát ra một cách rất đúng. Trong 20 năm giới-khoa-học đã tiến bộ một quãng dài mà ta không thể tưởng tượng.

Và lại còn nhiều cách phòng-thủ phụ thêm nữa, như những quãng bề có ngầm thả ngư lôi, những tàu thả bom, những lưới chằng, những tàu đánh bẫy mà hiệu quả lại chiếm một phần lớn.

Sau cùng tàu ngầm lại phải làm sao bị được con mắt tinh tường của bọn lính thủy, với lòng can đảm của họ. Trên mỗi một chiếc tàu đi bể, những con mắt sáng quắc đã ngày đêm lừng khấp trên mặt nước.

Cả đến trong lúc lặn, tàu ngầm không muốn tiến như một người mù, tất phải giương tuần-hải kính lên trên mặt nước; cột kính tuy chằng cao là mấy, song cũng vạch thành ra một làn sóng đủ cho người nhận biết.

Bấy giờ, tự trên những cột cao mà bọn quân canh phòng nấp ở đó, nổi lên tiếng báo động:

— Có tuần hải-kính, ở mạn trái phía trước!

Kể tiếp liền, từ cầu thang đến phòng máy, mỗi người đều về chỗ nghe-địch, những súng ống bày sẵn để bắn, những động-cơ nhanh chóng bắt đầu huy động, vừa để tránh ngư-lôi của lầu ngầm, vừa để tiến đánh quân địch.

Ta phải biết đời lính thủy là một đời lao-khổ vô cùng, mỗi ngày đầy những công việc nặng nề, tối tăm, song không phải là không vẻ vang, vì đã đem về cho tổ-quốc cái há-quyền trên bể, để nước được thông đồng với khắp miền trên địa cầu, để lựu thông hết thủy các thứ cần dùng trong các đạo binh để chiến và thắng bên địch.

(Ric et Rac)
T. và M. dịch

NGAY NAY

An đít Anh-Sơn, Vinh. — Hai người khác nhau, bên con trai muốn phá con gái nhưng gia đình hai bên không được gả nhau. Bên kia thì ông con trai con gái nên xử trí ra sao theo lẽ tôn giáo nào?

— Hai người tôn giáo khác nhau có thể lấy nhau và gây hạnh phúc cho cả hai bên. Nhưng nếu không được như vậy thì ông con trai phải ở vấn đề tôn giáo mà xử trí trở của gia đình. Nhiều khi sự trở ấy không thể phá bỏ được: ông con trai chỉ còn cách hành động bằng lòng mình mà thôi, nghĩa là bỏ đi tình yêu nếu có thể được, hoặc nếu cố sống lại cha mẹ nếu thấy rằng tình yêu đó mình không sống được nữa.

Hà-Tiên, Namđinh — Tôi thấy thường dẫn rùa, nếu người nào dẫn 10 người con gái, thì lần Hò-Tây kéo được trâu vàng. Câu dẫn ấy có đúng không, hay là tin đồn nhảm.

— Bò không phải là một tin đồn nhưng là một chuyện huyền, tục truyền lại, về ông Kudo Minh không, cái vàng và cái chông vàng của ông người nói ở Pa-lai, còn Hò-Tây chỉ có chuyện trâu vàng. Ngày xưa cá chày nay — người ta quý sự con, có 10 con cũng như được của mà kể ra thì không của quý nào. Hoặc là một câu chuyện để để khuyến khích sự đẻ con chăng?

Tuyệt-Binh, Namđinh — Muốn ăn uống ở nhà thì chế biến bằng các thức phương trời xa gần có thể được thì mình gửi không. Và gửi thư bằng máy cho tới được tay các tài tử.

— Thư gửi thì thế nào cũng đến các tài tử chiếu bóng sâu lòng gửi lắm (nhiều tài tử bắt trả tiền 25 ngàn). Nếu không biết rõ địa chỉ của các tài tử thì phải nhờ các báo về chiến lược như Pour Vous, Ciné Miroir, ... chuyển giao cho.

Có Thu, Thái-binh — Muốn làm hết công việc thì phải biết cách phân công. Và biết như thế thì đi trong nhiều lâu sẽ sạch hết. Muốn cho sạch trắng và mịn thì phải làm thế nào?

— Sửa sang sắc đẹp và giữ gìn cho một công việc rất công phu và phức, dùng nhều thứ kem, lotion, v. v. Điều cần nhất là theo phương pháp đã có kinh nghiệm, vì các thức trang điểm nhiều lần.

Đừng để nước dèn

Những vị làm việc nhiều quá, lặn ngay tinh thần hao kém, mệt mỏi, hay chóng mặt. Những bạn thanh niên vì ý thức, chơi hơi quá độ, nên người có quảng đen, mình mẩy bần thần. Những người đau mới mạnh, anh thì những vị đã lặn không có con cái, v. v. ... Xin hãy đọc:

SÂM NHUNG BỒ THẬN
của PHỤC - ĐĂNG DƯỢC - BẢNG, H
Sau khi dùng xong, chúng ta cảm thấy

Lỗi nơi ai ?

— Anh lúc này hư lắm ?
— Không hư sao được, mẹ ấy đã chán tôi cả lạnh lùng mãi, thì còn lạc thú gì ?

— Chị ơi, nhà em cứ đổ tội cho em, ở với nhau hơn 10 năm bây giờ nhà em đâm ra lêu lổng...

— Em ơi, không phải lỗi ở đang nao cả, muốn sống trở lại tuần trăng mật, vợ chồng em hãy uống thuốc BỒ-HẠCH VAN-BẢO.

Thuốc VAN-BẢO là cứu tinh của tình yêu, có thứ cho đàn ông, có thứ cho đàn bà.

1 hộp dùng 10 ngày 4p.00
1 hộp là 4 hộp 15p.00

Tổng phát hành phía Bắc :

VẠN - HÓA

8. Rue des Cantonnais - Hà Nội

Tổng phát hành phía Nam :

VÔ - ĐÌNH - DÂN

323. Rue des Marins - Chợ Lớn

ĐẠI-LÝ : Mai-Linh 60-62 Cầu Đất Hải Phòng, Nguyễn-van-Độc 11 Rue des Calvats - Hanoi

ROBINSON ! Ông chủ gọi anh đây !

« Ông chủ gọi mình ? Phiền nhỉ ? » Tôi nghĩ thầm như vậy vì ông Dickson, người đại biểu công ty bán lúa mì Bailey ở Odessa là một người rất hay gắt gỏng, như tôi đã biết theo sự kinh nghiệm đã từng làm thiết thời cho tôi.

Tôi hỏi người làm công bạn tôi :
— Lại đồ vỡ gì đấy ? Để ông ấy đã mong mau biết cuộc đi chơi vụng của chúng mình ở Nicolaieff rồi chớ ? Hay là lại có chuyện gì ?

Grégory đáp :
— Chẳng biết nữa ! Lão ta có vẻ khá vui tính. Thế chắc là một việc tốt nhưng đừng bắt lão phải khơi ra.

Bởi vậy với cái vẻ mặt người oan ức — dễ sẵn sàng đón tất cả những tai nạn — tôi dẫn thân vào hàm sự tử.

Ông Dickson khoanh tay đứng trước lò sưởi, trong cái dáng điệu đứng mực của tất cả những người Anh thực hiệu. Ông chỉ cho tôi ngồi xuống trước mặt ông.

Ông bảo tôi :
— Ông Robinson, tôi rất tin ở sự kín đáo và sự hiểu biết của ông. Tuổi trẻ đành rằng vô tích sự nhưng tôi xem ra ông có một tâm chí vững vàng tuy bề ngoài có vẻ nông nổi. Tôi nghiêng đầu đáp lại.

— Tôi thấy, bình như ông nói tiếng Nga không thạo lắm thì phải.
Tôi lại nghiêng đầu trả lời. Ông tiếp :

— Bây giờ tôi muốn trao cho ông đi công cán một việc, nếu được hoàn hảo, ông có thể tin chắc tới sự được tăng lương. Công việc ấy không khi nào tôi giao cho một người giúp việc, nếu phận sự tôi không buộc tôi phải ở lại cửa hàng trong lúc này.

Tôi trả lời :
— Thưa ông, ông có thể tin rằng tôi sẽ mang tận lực ra làm.

— Như thế thì được lắm. Đây tôi nói rõ trong vài câu những việc tôi trông ở ông. Người ta vừa khánh thành ở Solteff con đường xe lửa chạy qua vào trong vùng chúng gọi là 200 cây số. Tôi muốn đến trước các nhà buôn khác ở Odessa này, để danh việc mua sản vật của vùng ấy, vì tôi cho rằng mình sẽ mua được dẫu một giá rất hạ. Ông đi xe lửa đến Solteff rồi ông sẽ hội kiến với một người tên là ông Domidoff, một nhà chủ địa ốc giàu nhất vùng. Ông thương lượng với ông ta trong những điều kiện hết sức dễ dàng. Ông Domidoff và tôi đều muốn cho công việc này làm rất im lặng và càng có thể kín đáo chừng nào, càng hay. Tóm lại cốt sao cho không ai biết một tí gì trước khi thóc lúa về tới Odessa. Tôi muốn như vậy, vì sự lợi hại cho cửa hàng mình, và ông Domidoff cũng chung ý ấy, bởi cái lẽ ông ta sợ những lời dị nghị của

MỘT ĐÊM GHÊ RỢN

của CONAN DOYLE

THẾ-LỮ dịch

Đây là một truyện la dưới ngòi bút trứ danh của nhà văn sĩ Anh, Conan Doyle. Lối dẫn chuyện của ông dung dị mà đưa tới những đoạn rất ly kỳ. Văn của ông phần nhiều nhẹ nhàng, sáng sủa một cách không ngờ, và tươi tắn bởi một nụ cười rất kín đáo.

Độc giả sẽ nhận thấy ở truyện này cái tài thủ đoạn cái ngoạn nhiên trong các việc xảy ra. Cái ngoạn nhiên mỗi lúc một tăng và thành sự kinh ngạc và những lo sợ hãi hớp.

T. L.

những nông phu miền ông đối với việc xuất cảng lúa. Ông sẽ gặp người ra chờ sẵn đón ông lúc ông tới nơi. Chiều hôm nay thì ông khởi hành. Dưới quĩ sẽ trao cho ông số tiền cần cho ông làm hành phí, thôi chào ông Robinson nhé ! Tôi mong rằng ông sẽ có thể để cho tôi thấy cái cảm tưởng tốt của tôi đối với tài cán của ông không sai. Sau khi nhẩy cẳng về tới bàn giấy tôi bảo Grégory :

— Grégory ơi ! Tôi đi công cán đây công cán một việc bí mật, cậu cả ả ! một công cuộc to tát tới bạc muôn. Cho tôi mượn cái va-li nhỏ của đảng ấy. Cái của tôi đồ sộ quá mà bảo Yvan sửa soạn hành lý đi cho tôi. Một nhà triệu phú nước Nga, đợi tôi ở đầu đường kia cuộc hành du của tôi đấy. Mà này đừng hỏi một câu nào cho những anh bên hàng Simkius biết nhé ! Không thì công việc sẽ hỏng bét cả. Cầm nói một nhời nào nghe chưa ?

Được thấy mình như tham dự vào một cuộc mưu tính bí mật, tôi thích chí quá. Đến nỗi suốt ngày hôm đó tôi tỏ ra tư cách một tên

gian giảo trong truyện mạo hiểm, trên nét mặt đầy vẻ nghiêm trọng và lo nghĩ việc tây định.

Rồi đến chiều tối hôm đó, khi tôi ra đường để đến nhà ga, già thì có một người thẳng thân quan sát vô tư thấy cử chỉ của tôi chắc không khỏi nghi bụng rằng trước khi khởi hành, tôi đã rốc cả tú bạc vào cái va - li nhỏ mà anh chàng Grégory cho tôi mượn.

Nhưng mà (nhân câu chuyện va-li tôi mới nói) anh chàng này thực đại dốt quá, anh ta cứ để nguyên những giấy nhãn hiệu các tỉnh dán khắp chỗ trên mặt va-li ». (1)

Tôi chỉ có thể mong cho những chữ « Londres », chữ « Birmingham » (2) không ai chú ý đến là cùng ; hay ít ra cũng mong được rằng trong bọn cạnh tranh buôn lúa mì của hãng tôi không một ai thấy những chữ ấy mà đoán được

1 — Đó là những nhãn giấy của nó dán ra dán trên hành lý của hành khách để cho người vận tải biết theo hành lý ấy đi đến ga nào. (Lời người dịch)

2 — Tên tỉnh bên nước Anh.

Cha nào con ấy
CÔNG. — Cha nào con ấy nghĩa là thế nào hở bố?
BỐ. — Nghĩa là người bố thế nào thì người con thế ấy.
 — Thế sao thằng Tuấn con bác thầy bói ở trước cửa nhà ta nó lại không mà như bố nó?

Khá quá
KOÀI (khoa với Ì). — Bác ạ, cháu muốn nhà tôi nó giỏi tinh lắm! bác thử hỏi nó một câu mà xem.
Ì. — Em muốn hỏi cái gì mà hỏi là vậy?
MUỐM. — Hai lần hai là ba ạ.
Ì (chờa thẹn cho bạn). — Cháu khá quá cả nhâm có một thôi.

Ái sinh ra ta
THẦY GIÁO (đọc bài học thuộc lòng):
 — Ái sinh ra ta, ấy là cha mẹ...
BA (bỗng đứng phát dậy, xin cũ).
 — Thưa thầy, không phải ạ.
THẦY (tức) — Thế tôi hỏi anh: ai vậy?
BA (điền lĩnh). — Bần thầy, ba

mà con bảo bà mà con sinh ra con chứ không thấy ai nói đến cha với mẹ cả.

Xem thiên văn
 — Mày à, bố thằng lý xem thiên văn giỏi lắm.
 — Lão nào! cận-thị như ông ấy thì làm sao mà thấy được trời với sao?

Thảo nào!
 — Ông bảo rằng nếu nhà tôi sống được ông thì thế nào cũng khổ, vậy mà nhà tôi lại từ trần hôm kia...
THẦY THUỐC. — Thế ông cho bà theo thuốc tôi được bao lâu?
 — Một tuần lễ...
 — Thảo nào! cứ môn thuốc tôi bốc

Lý Toét dở
LÝ TOÉT dở XÃ XẼ — Tôi đã bác biết đèn sáng tại gì?
XÃ XẼ. — Tại đèn.
 — Không phải.
 — Thế thì tại bác.
 — Cũng không phải.
 — Tại bóng đèn.
 — Cũng chẳng phải.
 — Thế چرا, bác bảo tại gì nào?
 — Tại tôi nhè. Thí dụ bác đem thấp đèn ban ngày bác có thấy sáng không?

Giảng chữ
CON. — Người quán tử là người thế nào hở bố?

BỐ. — Sao mày dốt thế, có thể mà cũng phải hỏi. Ngươi nhè; người là « người », quán là « lĩnh » và tử là « chết ». Người quán tử là người lĩnh chết hiểu chưa?

Vì con trót...
BÀ CHỦ. — Sao món mì này mất đắng ra thế?
BẾP. — Thưa bà, vì món sào có bạn này còn trót tra nhạt quá ạ.

Câm hay nói
B. — Tôi thích xem chớp bóng cam hơn chớp bóng nói nhiều.
A. — Thế thì anh gần học, thích cam hơn nói.
B. — Sao lạ gần? Tôi không hề biết tiếng tây, mà chớp bóng cam lại rẻ tiền hơn.

Ở tòa án
ÔNG CHÁNH AN. — Vì sao anh chỉ lấy hàng hóa mà không mở đến học tiền.
NGƯỜI ÁN TRỌM. — Vợ tôi đã mắng tôi nhiều về chỗ ấy rồi, ông đừng mắng tôi nữa.

« Ngày Nay » nói chuyện

(Tiếp theo trang 11)

Câu Hay Hối, Phê-lai - 1) Muốn nông gia được sản 70kg, có cách gì tập cho được cái kết quả đó không?
 — Sự năng cần do tang người và bề cao, chứ không thể cứ tập mà đến một mực nhất định được.
Đổi với người Philip, nếu số cân ngang với số lều của bề cao thì người vừa — ví dụ cao 1m70, nặng 70 cân. Người ta vốn bề, và yếu nên số cân có kém đôi chút cũng là người có sức rồi.
 2) Trong các sách dạy gymnastique Sae-derole (tên viết hoa của ai dẫn đi nhất và ích lợi nhất?
 — Về môn vận động Thụy Điển thì có Systéme Müller của Müller, và Méthode Naturrelle của Ct. Vuibert. Còn nhiều sách nữa, không kể hết được.
Người bạn Lai, Qatadon — Người ta thường nói đọc sách có thể biết thêm, vậy sách nào? Có phải học thuộc lòng (apprendre par coeur) không? Nếu không thì một bài báo phải đọc mấy bận để tìm niềm hứng thú trong hay họ của tác giả, và làm thế nào cho nhớ lâu?
 — Đọc sách là để giải trí về những ý tưởng của tác giả trình bày, và thường thức cái hay của văn chương — Đọc sách không cần phải đọc thuộc lòng;

đều cốt yếu là thấu hiểu được tác giả, và như vậy việc cần nhất là phải suy nghĩ. Không suy nghĩ thì đọc sách không ích lợi gì, bởi có phải theo liền tác giả và nhớ văn đàn? Sách chỉ giúp mình suy nghĩ mà thôi. (Ông nên đọc bài « Nghệ thuật đọc sách » đã có đăng ở N. N.)
T. S. Backan — Ở một xã kia, có một người thợ kỹ thuật học thạc, mắng chửi và thỉnh thoảng đánh đập nhân công của xã; ông muốn đổi phó với người về học kỹ, phải làm cách nào? Có thể nhờ xã Thanh tra lao động Hanoi được không?
 — Không ai có quyền mắng chửi và nhất là đánh đập mình cả, dù là người bạn mình về quyền cũng vậy. Sở dĩ thường hay xảy ra những việc đó là một phần tại như chính mình không hiểu rõ quyền lợi và trọng nhân cách mình, không chịu phản kháng lại ngay. Sự phản kháng chính đáng bao giờ cũng có hiệu lực. Hãy tỏ ra là người biết trọng quyền lợi của mình, chắc sẽ có sự thay đổi trong thái độ người về học kia.
Lại-Khoát, Hoàng — Theo tin báo Đông Pháp xuất bản hôm thứ hai 11 Aout 1939,

ông Versini phó chủ tư pháp Hảiphong nói:
 « Luật pháp không có quyền truy tố những người mà các cô gái quá 16 tuổi theo. »
Câu này dựa theo vào bộ luật nào? Có thì hành ở khắp Đông-Dương không? Sao từ xưa đây giờ mới thấy ông Versini nói là một.
 — Câu nói ấy chỉ áp dụng vào luật Tây, hay cho những người được hưởng theo luật Tây mà thôi. Còn trong nước ta vẫn theo luật An-nam, và theo luật này thì cô gái bao giờ cũng vẫn coi là vị thành niên, thuộc dưới quyền của cha mẹ.
De Thưa, Hanoi — 1) Trong lớp học, đôi trai gái gần nhau, có dấu gì hại không?
 1) Kể yêu nhau, dù ở đâu, cũng không hại gì, vì yêu là một sự tự nhiên. Không có hại cho ai đã đành, nhưng có lẽ có hại cho chính hai người ấy, vì đang trong lúc học hành, không nên nghĩ đến tình yêu, nhất là lúc còn trẻ quá.
 2) — Một ông giáo có ăn gia có học trò của mình không?
 — Hỡi sự nên hay không thì không có nghĩa gì, còn nếu một ông giáo yêu một cô học trò của mình, cái đó chẳng có gì đáng dị nghị. Tại sao người ta lại không yêu người học trò của mình được?
Baba, Hanoi — Tôi thấy ở các báo hàng

ngày nói nào Nhật, nào Tàu bị tiền sự gia Vay tiền sự gia là lại làm sao?
 1) Đồng tiền sự gia do nhiều nguyên nhân rất phiền phức, có lẽ lạc tới sự giao thương giữa nước ấy với các nước khác. Một nguyên nhân chính là lòng tin cậy. Được người ta tin nhiều thì đồng tiền vững, mất lòng tin thì đồng tiền mất giá. Đến đờ đồng tiền mất giá thì đồng tiền của một nước không phải có cái giá ấn định theo vàng bạc, mà còn có cái giá theo sự thịnh vượng của nước ấy nữa. Vì lẽ này, có nhiều người chỉ chuyên buôn « tiền » của các nước thôi.
 2) Một nước vay tiền của một nước khác (như Tàu vay Nga) có thể gọi được không, nếu nước ấy mạnh hơn?
 — Sự gọi ấy vẫn có; như trong đời Âu chiến trước, nước Mỹ đã bị nhiều nước khác không trả nợ sự vay tiền ít khi bằng tiền mặt, thường thường là bằng hàng hóa hay vật liệu. Không lẽ vì đòi nợ mà gây chiến tranh, nên nhiều khi nước cho vay cũng thôi; thường lúc cho vay họ cũng đã được chút lợi gì rồi.
BB. Hanoi. — 1) Núi và em, người và em đó có chứng cứ gì về nước, thông thường lại lên cơn một lần chừng 3, 4 hôm, như vậy chứng cứ về nước ấy có thể chuyển sang đưa trẻ được không? — Có hại gì tới đưa trẻ chúng? Vì ngoài những ngày cơn đó, sự em vẫn bình thường và ăn uống rất khỏe.
 — Người và em có bệnh lý không nên nuôi, có thể hại cho đưa trẻ. Bệnh sốt rét về nước là một chứng bệnh có thể nguy hiểm và chóng làm yếu người.
 2) Bệnh sốt rét về nước: chữa cách nào cho tốt ạ?
 — Bệnh sốt rét về nước có nhiều thứ, chữa hơi khác nhau ở đây không thể kể cách chữa được, và đến làm thế cũng không ích lợi gì. Không phải theo sách mà chữa khỏi được bệnh, cần phải do thầy thuốc trông nom và chữa biao.

MUỐM DÙNG GỖ NGHỆ

nên hỏi:

Dinh V.-Tuong

BEN-THUY
 (près de Vinh)
 Tél. 14

CHERCHEZ-VOUS...

un Fournisseur en gros de Tricotés et de

CHEMISETTES

qui vous donnera livraison rapide de vos commandes les plus importantes ?

Adressez-vous à la

Manufacture CU GIOANNI
 68 - 70, RUE DES ÉVENTAILS, HANOI — TEL. 525

Hòa bình và chiến tranh

của **TƯỜNG - VÂN**

H IỆN GIỜ, ai cũng biết, nhân loại chia ra thành từng nước một. Và bản phận của công dân mỗi nước là phải bảo vệ bờ cõi nước mình, để «nước» có thể bảo vệ lại quyền hạn bất diệt của công dân.

Nhưng nhiều nước sống cạnh nhau. Đã sống cạnh nhau, tất nhiên phải giao tiếp với nhau, và giao tiếp với nhau, tức là nhìn nhận quyền hạn và nghĩa vụ của kẻ này đối với kẻ kia.

Quyền hạn và nghĩa vụ gì? Ở thời đại này, một nước được coi như một người, và cũng như đối với người, nền tảng của quyền hạn và nghĩa vụ của nước là sự tôn trọng nhân loại, lẽ phải và công lý. Công lý giữa hai nước cũng như giữa hai người, và quyền hạn của nước này là giới hạn của quyền hạn của nước kia, đó là lý tưởng mà người ta mong luật quốc tế đi dần tới.

Quyền của một nước cũng như quyền của một người, quyền sống, quyền phát triển những bản năng riêng của mình, cho đến khi nào sự phát triển ấy gặp sự phát triển của một nước khác.

Khi hòa bình, việc giao thiệp giữa hai nước là công việc của các vị đại sứ, của các nhà ngoại giao. Các vị đại sứ của một nước là những người đại diện cho nước ấy ở các nước khác để bênh vực quyền lợi cho người đồng bang, hay cho nước mình. Những người ấy được hưởng một vài đặc quyền: như không thể bị bắt giam được, như nhà họ ở, đồ đạc giấy má của họ không thể lục soát mà không trái với luật quốc tế.

Các vị đại sứ ấy còn có một công việc quan trọng nữa, là điều đình ký hòa ước. Hòa ước có nhiều thứ: có khi là những thương ước định số hàng nhập cảng của hai nước và thuế thương chính, có khi là những hòa ước định một điều cả hai nước đều phải theo, như cùng cam đoan theo xích độ Pháp chẳng hạn.

Nhưng các hòa ước chỉ có hiệu quả trong một thời hạn nhất định, và chỉ khi nào hai nước ký hòa ước đều thành thực mà thi hành.

Là vì không có sức mạnh gì bắt buộc hai nước ấy phải tuân theo hòa ước cả. Hai người có điều xích mích, có sự xô xát quyền lợi, thì đã có viện tư pháp của nước xét xử, rồi bắt phải tuân theo huấn lệnh. Nhưng nếu hai nước có điều xích mích thì tòa án nào xét xử, mà ai có quyền bắt buộc phải theo

huấn lệnh của tòa án ấy?

Hai nước cùng đương hành trạng thế lực của mình trên hoàn cầu, thế nào mà không có lúc đụng chạm đến quyền lợi của nhau, thế nào mà không có lúc hóa ra kẻ đối thủ của nhau trên trường quốc tế? Lúc đó, nếu các nhà ngoại giao của hai nước không thỏa hiệp được với nhau, thì sẽ xảy ra những gì?

Ngày xưa, người ta chỉ có một cách để giải quyết câu hỏi ấy: là chiến tranh. Ai mạnh, ai nhiều quân, nhiều súng đạn thì được.

Nhưng chiến tranh là một sự bất đắc dĩ, một phương kế cùng đường. Nếu chỉ có sức mạnh là có quyền, thì còn gì là công lý nữa? Thời xưa, mỗi nước cũng lấy cương quyền để giải quyết mọi sự phân tranh, nhưng dần dà, giữa cá nhân, ý tưởng công lý đã đánh đổ cái thuyết cương quyền. Vậy đối với các nước, có thể lực gì khiến được cương quyền nhường chỗ cho công lý hay không? Nhiều nhà tư tưởng đã nghiên ngẫm về vấn đề ấy.

Vấn đề rất quan trọng. Vì chiến tranh xảy ra một tai nạn chung cho cả hai nước đánh nhau, cho cả nhân loại nữa. Vì thế cho nên người ta đã cố nghĩ ra phương pháp tài phán quốc tế để thỏa hiệp những nước có sự xích mích với nhau.

Nhưng chỗ này thấy khó khăn lạ lùng. Về thuyết lý, thì nước nào cũng như nước nào, có quyền độc lập và tự chủ cả, không ai kém ai. Vậy làm thế nào cho có một cơ quan quốc tế có quyền xét xử, và có thể bắt buộc mọi nước thi hành huấn lệnh của mình?

Năm 1899, hai mươi bảy nước họp nhau lại để tìm cách xây móng hòa bình trên sự tài phán quốc tế. Nhưng kết quả không được mỹ mãn: người ta chỉ khuyên các nước có xung đột nên đem việc xích-mích ra trước tòa án quốc tế ở La Haye xét xử trước khi gây ra chiến tranh.

Tuy nhiên, tòa án quốc tế ấy cũng đã làm được ít việc đáng kể: như việc hòa giải Hoa-kỳ và Mê-lây-cơ năm 1902, việc hòa giải Nga và Anh năm 1905, và một vài việc khác nữa.

Nhưng nhiều nước nghĩ rằng chỉ có họ là ở quyền xử trí lấy công việc của họ. Như nước Đức chẳng hạn, và vì thế năm 1914 mới xảy ra trận Âu chiến.

Sau cuộc Âu chiến, các nhà ngoại giao, trong đó ta phải kể ông Wilson, tổng thống nước Hoa-kỳ, lại nghĩ đến việc tài phán quốc

TRẠNG SỰ hỏi khách hàng—Muốn cho lời cãi của tôi có hiệu quả, ông phải nói thực với tôi tất cả.
— Xin vâng, nhưng phải trừ chỗ tôi giấu tiền chứ!

tế. Và Hội Quốc liên thành lập.

Mục đích của hội ấy là: 1) tài giám binh bị, 2) bỏ chiến tranh, 3) ngoại giao công nhiên chứ không bí mật như xưa, 4) tôn trọng hòa ước. Các nước có chân trong hội đều phải bỏ lĩnh nền độc lập lẫn cho nhau, và nếu có một nước trong hội gây ra chiến tranh, các nước khác phải cùng đứng lên để trừng phạt, trước hết về mặt kinh-tế, rồi sau về mặt binh bị.

Nhưng ngay lúc hội mới thành lập, đã xảy ra một việc quan trọng, làm cho hội không đủ thế lực để theo đuổi công cuộc tốt đẹp của hội. Thượng nghị viện Hoa-kỳ không theo ông Wilson và nhất định không ký hòa ước Versailles sợ rằng ở trên chính phủ Mỹ lại có một chính phủ nữa, và sợ rằng Hội Quốc liên, có thể lôi kéo nước Mỹ vào một cuộc chiến tranh khác. Vì thế nên trong Hội Quốc liên, một hội do một vị tổng thống Mỹ đặt ra, lại không có nước Mỹ Tuy nhiên, hội cũng thành lập xong và dựng cơ sở ở Genève, kinh đô của nước Thụy-sĩ.

Hội Quốc liên từ đó theo đuổi công cuộc của mình và đã làm được nhiều việc đáng kể: như năm 1925 đã hòa giải được Ý và Hy-lạp, năm 1927 hòa giải được Ba-lan và Lithuania. Nhưng hội Quốc liên vẫn không đủ lực để bắt các nước có chân trong hội tuân theo huấn lệnh của mình: là vì hội không có một đạo quân nào khả dĩ làm việc ấy được.

Vì thế cho nên có nhiều nước bỏ hội, và chiến tranh xảy ra luôn mấy năm gần đây: ở Phi châu, ở Á châu và sau cùng, ở cả Âu châu nữa.

Tường-vân

30 bản cho bạn đặt tiền trước

THƠ THƠ

GIẤY « ANNAM », GIÁ TÍNH VỐN: 2p.60

Thêm 0p.30 cước phí. Ngân-phiếu gửi: Ô. Ngô Xuân-Diệu, Ngạc-Nay, trước 24-1-40

Khi sách ra mỗi quyển bán: 4p50

8 trang hai màu. 4 bức họa Trần-vân-Cẩn

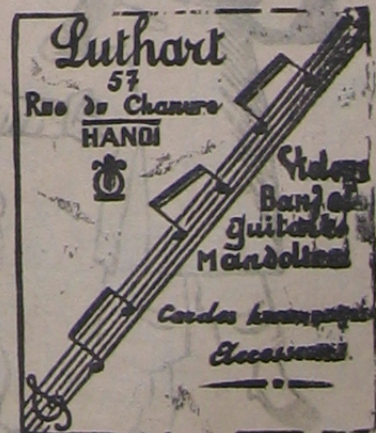
Bìa hai màu rất mới.

Hãy tặng nhau một bản THƠ THƠ mừng xuân

CHỈ LÀ MỘT TIN VỊ

Mấy hôm nay người ta phao ngôn có rất nhiều sự lạ xảy ra ở biển-giới. Không, đó chỉ là tin vịt, thực ra, mới có cuốn **RỪNG XANH MÁ PHẤN**, xã-hội, trình thám hiểm thuyết mô-lả các cuộc xung-đột, các tình-trạng hỗn-độn giữa hủ-tục của ngàn xưa và làn sóng văn-minh hiện-đại. Sách dày 12) trang, in đẹp, giá có 0p.30, ở xa thêm 0p.10 cước, gửi về

Editions Hương-Son,
97, Rue Coton, Hanoi

① MỘT TRANG TRANH KHÔI HÀI

CỦA TÔ-TỬ

Chồng — Bị kiểm duyệt sủa mất hai dòng phải không?

Trăm tội do nhà oản — Văn anh viết khó hiểu quá mẹ đọc chẳng có mạch lạc gì.

— Ấy, đó là vì kiểm duyệt.

— Thời buổi này anh nên bỏ cái lối văn chửi cầu bô lừng của anh đi thôi, vì đọc giả cứ ngỡ oan rằng văn anh bị kiểm duyệt bỏ.

— Đem đi kiểm duyệt bộ đầu xâu róm họ Hít của anh đi thôi! Khó coi lắm!

— Bài này tôi cốt viết để kiểm duyệt bỏ, vì kỳ này tôi bị quá không nghĩ được bài gì hay!

Ngày Tết mà không có phụ bản Ngày Nay treo và không có Sò Mùa Xuân Ngày Nay đọc thì không ra Tết.

« Minh Niên Giảng Bút », 40 nhà văn và nhân vật trong nước, mỗi người mỗi vẻ, mười phân vẹn mười... Thơ tiên của Tú-Mỡ và của Lê-Ta — trong “ Sô Mùa Xuân ”
Mời mè! Kỳ lạ! Lý thú!

TIN VĂN... VĂN của LÊTA

CÁC « nhà xuất bản » ra đời nhiều quá. Bất cứ bác lái buôn nào cũng bỗng dưng thành người nhậ những « tác phẩm » để đọc và để rồi đem in. Họ đã gây ra một không khí riêng. Cái không khí riêng của một thời kỳ quái gở.

Nhà văn học sử sau này có thể viết: « Đó là thời kỳ thềm nào nhất, trong đó người ta thấy sự kếm cõi, sự bất tài in thành sách và vênh vào dưới sự che chở của những con buôn gặp thời. »

Những hàng chữ đỏ chói trên những tập sách gọn ghẽ, mang những tên tuổi... chưa ráo máu đầu. Ấy là nói bóng gió về những cái văn tài còn non nớt.

Sau các tử kinh, loại văn chương, tác xếp cũng hàng với những tác phẩm khác, vàng thau lẫn lộn, và đánh lừa được nhiều khách hàng.

Đó là một lối buôn hơi. Cho nên... tôi vừa đọc thấy những hàng quảng cáo xuất bản sách của... Nhà xuất bản Trác Vỹ.

Thì ra nghề xuất bản có thể là bước hiền đạt của những hiệu thuốc phong tình.

Hồng Khê, Lê Huy Phách, Hương Hát được phỏng, rồi Trác Vỹ (ấy là gọi chưa nhớ hết đấy) bằng ấy chứng cứ khiến tôi suy nghĩ mãi. Đến nỗi tôi đã sinh ngơ.

Vừa rồi tôi hỏi một người bạn biết rộng: « Nay, có phải Tân Dân trước cũng là hiệu thuốc lậu không? »

Nếu bây giờ có nhà báo nào

Ah — Tại sao em chỉ thích Soir de Capri?

Em — Vì em thấy Soir de Capri là một thứ nước hoa có cái hương thơm nhẹ nhàng làm cho em mơ tưởng tới một buổi chiều tương bưng đầy những mùi hoa thơm cỏ lạ ở Capri.

Có bán ở: MAISON JAUNE
48 Rue des Ferblantiers, Hanoi

phỏng vấn tôi (một vài giờ với ông Lê Ta)... Tôi sẽ can đảm không đi trốn.

Tôi sẽ tiếp nhà phỏng vấn. Và tôi sẽ trả lời những câu hỏi. Và nếu cần, tôi sẽ mách thêm nhiều câu.

Thí dụ, tôi mách nhà phỏng vấn hỏi tôi câu này:

— Ý kiến thành thực của ngài đối với bà Kiềm Duyệt?

Nếu tôi bị người ta hỏi thế, tôi sẽ không được giấu giếm. Tôi phải thành thực. Và bởi phải thành thực, tôi sẽ trả lời:

— Cứ thành thực mà nói thì tôi... mong cho bà Kiềm Duyệt chóng về hưu.

Nghĩ cho cùng, đó lại là một sự mong mỏi có nhân hậu.

Chừ không ư? Kiềm Duyệt phải triệu ra chỉ vì có chiến tranh. Vậy khi Kiềm Duyệt về hưu tất nhiên là điềm tốt cho thiên hạ. Chiến tranh lúc đó tất nhiên đã hết, và người đàn bà hòa bình và thích yên lặng đó sẽ chẳng bị ai quấy rầy.

Bây giờ, vì bõn phận, bà phải làm cái công việc xóa cát kia, chắc hẳn sẽ sống không lấy làm vui lòng lắm.

« Minh chỉ mang tiếng ác và chịu người ta oán hờn! »

Vì cố nhiên là có nhiều điều oán thán.

— Tại sao bà lại cất chỗ này của tôi?

— Tôi nói thế thì phạm tội gì mà bà xóa đi?

— Allô! allô! Kiềm Duyệt đây phải không? Tại sao bài của tôi...

— Tại sao? Tại sao? ...

Lúc nào cũng chỉ thấy trách móc kêu ca. Nhưng đó là chuyện ở bên Pháp.

Làng báo bên Pháp xem ra có vẻ uất ức lắm. Người ta vẫn biết Kiềm Duyệt là một chế độ cần trong thời bình lửa, nhưng người ta vẫn kêu.

Tôi thường được đọc những số báo Pháp gửi sang mỗi kỳ tàu, những số báo rất hùng hồn vì... sự im lặng.

Sự im lặng đó tức là những cột, nhiều khi cả trang, để trắng, và chỉ lác đác một tên ký hay một cái đầu bài.

Bị cắt nhiều nhất và bị cắt luôn,

là những báo trào phúng. Phần nhiều ta chỉ thấy những nụ cười bực phếch và buồm bả lả lùng.

Nhưng bạn đồng nghiệp tinh ranh, về sau, lại khéo lợi dụng sự thiệt thời của mình một cách rất hóm hỉnh.

Họ nhè ngay chính bà Kiềm Duyệt mà chế riễu, mà viết chỉ viết chát, và cái duyên của họ làm cho cả đến bà Kiềm Duyệt cũng phải mỉm cười.

Báo Canard Enchaîné đặt một vở tuồng với những câu hát khôi hài để bà Kiềm Duyệt đóng vai chính.

Bà hát rằng:
Anh có thấy trong nhiều tờ báo
Những nhát kéo

Làm thành bao « vết trắng » nực cười?

Cả một trang dài

Đôi khi, hi hi! hiện ra đời
Trắng hếu!

Rồi bà nhẩy dầm với ông Jean Girardoux là nhà văn mới được bổ vào tòa Kiềm Duyệt.

Cả bài tuồng, không bị cắt nửa chữ, dù có nhiều đoạn hết sức trào phúng (nhưng tôi không dám dịch ra đây).

Trong lòng tờ báo, bài nào khác bị cắt cũng có một cái tranh tình nghịch điển vào.

Nếu bài bị bỏ nói động đến việc nhà binh, thì họ vẽ con vịt (biểu hiệu của tờ báo Vịt Buộc) bị một cái tay kéo lon bít mồm lại.

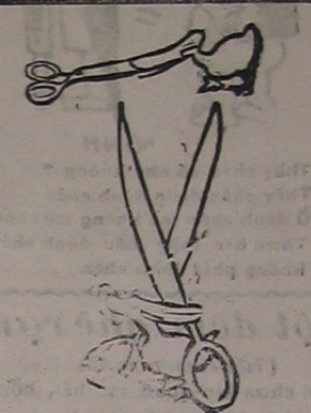

Khi cả một bài dài hai cột bị để trắng, bà Kiềm Duyệt thành một bà phù - thủy tác họa. Nhưng đáng lẽ cười cấn chời như các bà phù - thủy trong cổ tích Pháp, bà phù - thủy Kiềm Duyệt lại cười cái kéo thân thiết và trừ danh.

Dù là phù - thủy, bà Kiềm cũng sợ hơi ngạt. Cái hộp đựng mặt nạ, bà vẫn không quên đem theo.

Cũng có khi, bị cắt, mà vịt vẫn không kinh: Vịt dầm đùa nghịch cả với cái kéo đáng sợ.

Ngoài những hình vẽ, vịt còn có những tiếng kêu rất ngộ nghĩnh để đặt vào những đoạn phải « ngâm tâm ».

Nói về cái « họa » của làng báo, Canard Enchaîné nêu lên hai cái bằng trừ danh của báo ấy hai câu tài tình này:

Bên Asie nạn hoành họa
Bà Nastasie nạn bực họa

Những bạn ưa lối trào lộng Pháp, hẳn thường thức hết ý vị của câu này.

Ở chỗ khác, trong bài bị bỏ trắng, Canard khi thì chen vào một tiếng nhân nhố ồm ồm:

Minh ơi! mình cái em đau quá!

Khi thì công bố:

Bị bệnh Anasthasie ăn lém.

Tình quái nhất là hai câu thơ kiểu chiêu hàng này:

Si vous voulez tenir le coup
Prenez des pastilles Giraudoux

Xin tạm dịch là:

Muốn cho cường sức dài hơi
Kẹo Giraudoux cứ việc xơi khỏe vào.

Tên ông chánh bộ Kiềm Duyệt bên Pháp dùng làm hiệu cho một thứ thuốc hoàn thành kẹo! Kẹo ấy cố nhiên ăn vào phải dai sức, nghĩa là không bị nhát kéo của Giraudoux.

Và dưới đây, xin hiến độc giả một bức tranh mà Canard vẽ cả một tý kiềm duyệt.

LêTa

MINH

- Thầy cháu có nhà không?
- Thầy cháu đang đánh chén
- Ở đánh chén sao không mời bác.
- Thưa bác, thầy cháu đánh chén chứ không phải đánh chén

Một đêm ghé rợn

(Tiếp theo trang 13)

Tôi chưa kịp quan sát hết, bỗng nghe thấy những tiếng chân bước từ lối ăn thông trở vào.

Cánh cửa mở ra do người bạn đã đánh xe cho tôi.

Hắn cho tôi biết rằng bữa ăn đã xong, và sau khi cúi mình nhiều lần xin lỗi, đã để tôi ngồi ở trong cái nơi mà hắn gọi là phòng khai-trừ, hẳn lại dẫn tôi qua lối ăn thông và đưa tôi vào một gian phòng rộng lớn trang hoàng rất lịch sự.

Giữa phòng, một cái bàn với hai bộ đĩa bát đã dọn sẵn. Gần lò sưởi, đang đứng một người đàn ông không nhiều tuổi hơn tôi là bao.

Người ấy quay lại khi tôi bước vào phòng và tiến đến trước mặt tôi, với những dáng điệu rất cung kính. Hắn reo lên:

- Còn trẻ như thế mà lên được địa vị hiển vinh đến thế rồi!

Đoạn, như bình tĩnh lại, hắn tiếp thêm:

- Xin kính mời ngài ngồi ở đầu bàn. Chắc sau cuộc hành trình lâu dài và kho nhọc vừa rồi, ngài hẳn cũng mệt... Ta hãy dùng bữa với nhau riêng ở đây, còn những người kia sau sẽ đến họp.

Tôi hỏi:

- Hẳn ông là Demidoff?

- Bẩm không ạ! (Hắn vừa trả lời vừa ngảnh nhìn tôi bằng đôi mắt xam xoanh) Không ạ, tên tôi là Pétroukine. Hẳn ngài làm tôi với một người trong những người khác. Nhưng lúc này ta đừng nói một lời nào về các việc, cho đến giờ hội đồng họp. Xin ngài ném thử món canh của người đầu bếp chúng tôi; tôi chắc ngài thấy ngon lắm.

Pétroukine là người thế nào?

Còn « những người khác » ấy nữa?

Tôi không thể nào nghĩ được ra. (Còn nữa - sẽ đăng tiếp sau số Mùa Xuân) Conan Doyle Thử-Lữ dịch

NHỮNG VIỆC CHÍNH TRONG TUẦN LE

Anh-Pháp-Đức chiến tranh - Các tin Đức đã tập trung thêm 5 sư đoàn ở gần biên thủy Bỉ và quyết định Hà và Bỉ vào hạ tuần tháng Janvier, song Anh và Pháp cho rằng đó chỉ là một việc dọa nạt như hồi tháng Novembre để hai nước kia sợ phải theo mình.

Các mặt trận không có gì quan trọng, duy có máy bay Đức vẫn đánh phá các tàu buôn của Anh và các nước trung lập rất tàn nhẫn.

Nga-Phân chiến tranh - Vì quân Nga thua quân Phần nhiều trận nên Stalinne muốn mời một phái bộ quân sự Đức sang Moscow để huấn luyện cho các sĩ quan Nga.

Có tin Nga đã gửi tới hẳn thư cho Phần lan trong 18 giờ phải hàng phục, nếu không quân Đức sẽ hợp với quân Nga để đánh Phần-lan.

Hôm 14 Janvier, có 400 máy bay Nga sang đánh Phần trong một lúc và ném 500 quả bom xuống đất Phần, song số thiệt hại không mấy mà trái lại đoàn máy bay Nga còn bị đánh lui. Hôm 15 Janvier hơn 300 máy bay Nga ném trên 2000 bom xuống các tỉnh thành Phần; tỉnh Hampe có 7.000 ngôi nhà bị tàn phá và tỉnh Vasa bị tàn phá gần hết.

Trung-Nhật chiến tranh - Quân Tàu đang tiến đánh hai chỗ xung yếu ở phía bắc và tây bắc Quảng-châu. Hiện nay quân hai bên vẫn đang đánh nhau dữ dội ở Hồ-bắc, Hồ-nam, An-huy và 5 mặt trận khác nữa.

Nhật đã tịch thu được ở trong những khu đã chiếm cứ ở Tàu rất nhiều thóc gạo, bông và tơ lụa và giữ quyền việc xuất cảng những hàng ấy.

Nhật mưu với Ương tinh Vệ để sau khi thành lập chính phủ Trung ương mới ở Tàu, sẽ đòi lại những con đường xe lửa lớn do các nước bỏ tiền ra làm ở trong khu vực Nhật đã chiếm cứ.

Ương vừa gửi điện tin cho Tưởng-giới Thạch yêu cầu Tưởng giáng hòa với Nhật, nếu không Ương sẽ cử giáng hòa từng khu vực, rồi dần dần lan ra khắp nước Tàu.

Nội các A-bô (Abe) của Nhật đã từ chức. Đô đốc Mễ-nội (Yonai) đã lập xong nội các mới, nhưng không được phái quân nhân hoàn toàn ông họ. Tàu cho rằng nội các mới lập nên chỉ để thu xếp việc bớt rối trong nước, chứ không thay đổi chính sách đối với Tàu và cũng không cứu vãn được việc bang giao gay go với Mỹ.

Ngoại tướng của nội các mới: Arita (Hữu diên); lục tướng: Hata (Diễn tuấn lực)

Thăng thưởng về dịp tết - Chính phủ muốn giữ quyền cho các quan

KIẾN TRÚC SỰ TỬ-NGHỆ

Đã tiếp khách tại phòng giấy N 21 bis Jean Soler Hanoi. Tel. N 12-23.

Trước khi xây dựng bất cứ gì các ngài đều nên đến, bao giờ cũng được vửa y.

lại người Nam, cho là thuộc về Nam Triều, nên định trong dịp Tết và trong năm 1940, vẫn cho các quan lại và công chức được thăng thưởng theo như lệ thường mọi năm.

Huấn luyện người giúp việc: phòng thủ - Ở trường Học Than (Hà-nội) đã khai giảng lớp huấn luyện cho các nhân viên tiểu nguyên giúp việc phòng thủ thị trấn trong thành phố. Có 30 người theo học.

Bãi trừ nạn cờ bạc - Từ nay các chủ gá bạc sẽ có thể bị phạt từ 6 tháng đến 2 năm và tiền từ 1000 đến 6000 quan. Con bạc sẽ bị phạt từ 15 ngày đến 3 tháng tù và tiền từ 100 đến 2000 quan. Chủ gá, say khi mãn tội tù, còn có thể bị phạt biệt xứ trong một hạn như hạn tù họ đã chịu bay từ 5 đến 10 năm.

Tăng giá tem - Kể từ 1er Février, thư từ gửi sang Pháp và các thuộc địa Pháp phải dán tem như sau đây: Tem nặng 20 gr. dán 10 xu tem, trên 20 gr. dán 50 gr. dán 13 xu, trên 50 gr. dán 100 gr. 18 xu, v. v., car. e. pos a'e 15 xu.

Nhiều hàng ở chợ Đồng Xuân bị phạt vì bán cao hơn giá của Hải đồng định giá thực phẩm. Đã có đại máy truyền thanh ở cửa chợ để truyền giá hóa phẩm cho các người buôn bán biết.

Quảng đường Ngô-Khê Lao-kay trên con đường Hà-nội - Lao-kay - Chapa vẫn tiến hành gấp, mỗi ngày có 1.600 phu làm trên con đường ấy.

Các quan lại cũng có thể theo học hai lớp sĩ quan và hạ sĩ quan sắp mở dạy mai ở Thông (Sơn-tây).

Việc xuất cảng gỗ - Năm nay chẳng những bên Paáp cần rất nhiều gỗ của Đông-dương, mà lại có thêm hai khách hàng mới nữa là Ý và Nhật. Vì thế Chính phủ đã ủy cho các quan địa phương khuyến khích dân trồng thật nhiều gỗ trong vụ riêng hai này may mới đủ bán.

Hộp thư

Ông Nguyễn hữ Cầu ở Lệ Thủy - Mỗi tờ, tiền gửi hết 01 91.

Một năm: 60đ.00; nửa năm: 30đ.

Bà P. T. N. ở Huế. - Có nhận được.

Ô. Văn Thoại - Có nhận được bài và sẽ đăng.

Sách, báo mới

- Em góa anh xuất đời, (tiểu thuyết) của Nguyễn văn Phúc.

- Đợi vô định (tiểu thuyết) của Phạm ngọc Khôi, giá 01 40.

- Suối gông năm tháng của Trịnh Ngọc.

- Thập ân tràng của V. K.

- Gông thơ của T. H. Tiên.

- Cõi tinh thần của Giang-Châu.

- Tuần báo «Nạp» số 1 ra ngày 1er janvier 1940, giá 01.15.

Tòa soạn và trị sự: 123-125, Rue de Cây-Mai à Chợ-Lớn.

- Tôi vừa mất cái mũ anh a. Nhưng may quá, không có đầu tôi ở trong mũ nên đầu tôi vẫn còn đây.

Người và việc

(Tiếp theo trang 5)

tiêu cách hoang đường của những truyện Tàu, nhưng chỉ khác một điều là phá hoại thế giới cho đến tận tận.

Người máy, biết đâu, sẽ có ngày thay người thật mà làm thợ, cấy ruộng, buôn bán hay là ra giữa nghị trường mà diễn thuyết nữa. Và lúc đó, chắc có người nghe vẫn thần thưởng là hùng hồn lắm.

MINH ĐƯƠNG

Y tế

BÁO La "Dépêche trong Nam" có nói đến công cuộc y tế theo đuổi trong này. Theo báo ấy, thì công cuộc ấy có tiến bộ, nhưng cư bình tình mà xét, thì sự tiến bộ ấy có thể hơn được nữa. Theo các báo thống kê về việc ấy, thì trong năm 1938, có đến 365 ngàn người ốm ở Đông-dương được vào nằm nhà thương. Cái số người đó, đứng một mình thì kể cũng khá lớn, nhưng so với số 25 triệu dân Đông-dương thì lại ít ỏi quá.

Kết luận, báo Dépêche nói rằng Đông-dương còn cần phải khuyến khích công cuộc y tế của mình ra nhiều, còn cần phải bỏ tiền hàng triệu ra nữa về công cuộc ấy, mới có thể nói rằng về phương diện ấy làm đã đầy đủ và đầu đầu Đông-dương cũng có sẵn nhà thương để cứu vớt bệnh nhân.

HOÀNG-ĐẠO

CẢI CHÍNH

Về bài «Lam việc thêm ở cột nhất, trang 5, số 190, ra ngày 2 Décembre 1939 có chỗ: Về việc này... Toàn quyền Đông-dương đã ra một chiếu... Thợ xếp chữ làm bộ sai một chữ Ngai. Xin đọc là: Về việc này Ngai Toàn-quyền Đông-dương đã ra một chiếu... Vậy xin cải chính lại cho đúng.

N.N.

CẦU Ô

Cho ngày một thiếu nữ biết tiếng Pháp, và bành kiếm lấy để làm ve-deuse ở hiệu sách Quảng Thái, 9 Marché Foch Quảng-Yên, lương trả hậu.

Hạnh-phúc gia-đình

Nhân các bà lời kỹ ở cũ !
 Muốn tốt tươi nên giữ màu da !
 HOA-KY RƯỢU CHỒI nên soa !
 Dang-nhan lại thấy đậm-dà hơn xưa !
 Vừa giần huýt, lại vừa răn cốt !
 Vẻ đoan-trang đẹp tốt như không !
 Ngày xuân càng đượm sắc hồng !
 Càng tươi màu thắm, càng nồng tâm gấm !

Gởi-thiệp bạn gái.
 Đào-Thị HỒNG-LOAN

Sữa
NESTLÉ
 Hiệu Con Chim

SỨC MẠNH CỦA TRẺ CON
 BAO THẦU CHO CHÍNH PHỦ PHÁP

Hỏi xin không mất tiền quyền
 sách dạy cách nuôi trẻ của
 bác sĩ Vidal soạn ở hãng
 NESTLÉ, phố Paul Bert, số 55
 HAIPHONG

POUDRE TOKALON « Pétalia »

SURPRENANTE DÉCOU-
 VERTE D'UN CHIMISTE
 PARISIEN SPÉCIALISTE
 DE BEAUTÉ

Une poudre de riz si fine et si
 légère qu'elle flotte dans l'air.
 Telle est la surprenante création
 d'un Chimiste Parisien.
 C'est pourquoi la Poudre Toka-
 lon s'étend si régulièrement et
 si uniformément, recouvrant la
 peau d'un fin voile de beauté,
 presque invisible. Il en résulte
 une beauté paraissant parfaite-
 ment naturelle. Très différente, en
 son effet, des poudres lourdes et
 démodées qui ne donnent qu'une
 apparence « maquillée », la Pou-
 dre Tokalon contient notamment
 de la Mousse de Crème qui la
 fait adhérer à la peau pendant 8
 heures. Même dans un restaurant
 surchauffé, jamais votre visage
 nécessitera de « retouche » si
 vous employez la Poudre Toka-
 lon. A la fin d'une longue soirée
 de danse, votre teint sera toujours
 frais et exempt de luisant.

Agents : F. Maron A. Rochat & Co
 45 Bd Gambetta - HANOI

CHỈ GIỮM

AI mắc bệnh lao

Bệnh ho lao, ho ra máu, ho khò
 khặc, ho có đờm trắng, xanh vàng,
 hôi thối, bình an có khi bị hành
 nóng lạnh, mà đã điều trị thuốc Tây,
 Nam không dứt, nên uống thuốc gia
 truyền của cụ Trịch Hải Long (nội
 tử ông đồ học hào). Thuốc đã cứu
 định muôn ngàn người. Có 2 thứ
 (thứ 5p. và thứ 3p.50. Ở xa mua
 thuốc gửi mandat cho ông :

TRỊNH-VĂN-HÀO, Directeur Ecole
 Villa n. 110 rue Vassoigne
 Tânđinh, Saigon

C'est écrit :

Tôt ou tard vous achèterez
 des chemises à col BALEI-
 NÉ et TRUBÉNISÉ chez
 votre chemisier spécialiste

THUAN THÀNH LONG

15, Rue du Riz - Hanoi

Agent à Namđinh :

BAZAR AU BON MARCHÉ
 140-142, Paul Bert - Namđinh

Jamais
aucune
Trace
 ROUGE
GUITARE
 Tenace et sans traces
 16 teintes lumineuses et transparentes
 dont 6 nouvelles nuances "Vogue 1940"
 A. B. C., Brique et D. E. F. Cyclamen
COMPTOIR COMMERCIAL
 Agent exclusif
 N° 59 RUE DU CHANVRE - HANOI

Vi trùng nào nguy hiểm nhất?

Bệnh Lậu, Giang-Mai, Hạ-Cam đều có những giống trùng rất
 độc, làm hại thể chất (Móng, di-tĩnh, đau lưng, đau xương, rụng
 tóc, Lở loét, v. v...) và nguy cả tinh thần) Nọc độc lam đi lượ
 đến nơi giông. Chỉ có :

ĐỨC - THỌ - ĐƯỜNG

131, ROUTE DE HUẾ - HANOI

Từ phương pháp chữa bệnh cho đến cách chế thuốc là cam đoan
 chữa được khỏi rất nọc. Thuốc Lậu Op.60, Giang-mai Op.70, Hạ
 cam Op.30 một hộp, uống một ngày.

Có đại lý ở các tỉnh.

Phòng-tích và Phạm-phòng hay là đau dạ dày

THUỐC HAY NỔI TIẾNG KHẮP ĐÔNG DƯƠNG
 GIẤY KHEN BẤT NHIỄU, CẨM ON THẬT LẮM.

Khi đầy hơi, khi tức ngực, chia cơm, không biết đói, ăn chậm tí tí, bụng vỗ
 bình bịch. Khi ăn uống rồi thì hay ợ (ợ hơi hoặc ợ chua). Thường khi tức
 bụng khi chia, khi đau bụng nổi hột, khi đau lưng, đau ran trên vai. Người
 thường ngao ngán và mỏi mệt, buồn bã chán tay, bị lờn nhem sắc da vàng, da
 bụng dầy. Càng nhều càng nặng không kể x. etc. Một liều thấy đỡ chia hoặc khỏi
 ngay. Liều một bữa uống 0,25. Liều hai bữa uống 0,45.

VŨ-ĐÌNH-TÂN, an từ Ki n tiên năm 1928 173 bis Lechtray, Haiphong

Đại-lý phân-bán toàn tỉnh Hanoi: AN-HÀ, 13 Hàng Mã (Calore) Hanoi
 Đại-lý phát-hành khắp Đông-dương: NAM-TÂN, 100 phố Bannai, Haiphong
 Có tỉnh 100 đại-lý khắp Hanoi và khắp các tỉnh Trung, Nam, Bắc-ky, Cao-
 miên và Lào có treo cái biển trên.

Thuốc quân
và xi - gà

Hút êm đọng

và thơm ngon

MELIA

ĐẠI-LÝ ĐỘC QUYỀN

L. Rondon & Cie Ltd 21, Bd Henri Rivière - HANOI

CHIỀU

TIỂU-THUYẾT CHƯA HỀ IN VÀ
ĐẦU TIÊN IN THÀNH SÁCH

Của : NGUYỄN XUÂN-HUY

— Một cuộc đời mà mỗi người trong chúng ta đều đã từng sống...
— Một giấc mộng mà trong mỗi lòng chúng ta đều đã thấy tàn...
Nhưng... cứ mỗi khi chiều xuống bóng-khuàng thì chúng ta đều thấy
thiết-tha nhớ lại, và lòng rười-rượi buồn theo với bóng chiều rơi...

Một tiểu-thuyết viết bằng một lối văn dung-dị và nhẹ-nhàng —
cái sở-trường của tác-giả « NẮNG ĐÀO », « DUYÊN BÍCH-CAU » —
để tả những cảm-giác và cảm-tình rất tế nhị. Đầu năm tây này
sẽ có bán, mỗi cuốn 0p.40. Mua buôn mua lẻ hỏi nhà in Lê-Cường
96, Route de Huế, Hanoi.

Đang in « MỘT THÁNG VỚI MA » tiểu thuyết của Lưu Trọng-Lư,
« TÌNH VÀ LỤY » tiểu thuyết của Lê Văn-Trương.

Có bán « Những sự bí-mật của Hà-thành » 560 trang 1p.15, tiểu-
thuyết Hanoi rất ly-kỳ — « La huyết-thư » 590 trang 1p.10, lịch-sử
tiểu thuyết rất cảm-động. — « Đàng Hắc-Long » 272 trang 0p.50 —
« Do thám Nhật » 416 trang 0p.80, bộ truyện trình-thám về Trung-
Nhật chiến-tranh hiện nay. — « Võ Đàng hào-hiệp » 528 trang 1p.00,
« Vạn lý tinh hiệp » 448 trang 0p.80, hai bộ võ hiệp có danh tiếng
của Tàu, thi-sĩ Trần Tuấn Khải dịch thuật — « Nam quốc Y khoa »
0p.25, có gần 300 đơn thuốc gia truyền tự mình chữa lấy các bệnh
bằng thuốc Nam được khỏi — « Giết mẹ » của Vũ Trọng Phụng
dịch, 0p.20 và « Ngoại Tinh » của Vũ Trọng Can 0p.40. Tiểu Thuyết
Thứ Năm trọn bộ 45 số, từ số 1 6 Octobre 1938 đến số 45, 31
Octobre 1939, đóng làm một cuốn 3p.00. Đại lý mua nhiều được
95% gửi C. R. không phải chịu cước, mua lẻ phải trả tiền trước
* (bằng timbre cũng được) thêm tiền recommandé.

THUỐC TRƯỜNG-SINH NGÂM RƯỢU

Cao hổ-cốt, tặc-kê, Sâm, Nhung, Tâm-gửi cây giâu cao Kim-anh,
Cam-khởi tử, Tô-hợp-hương, Đông-trùng hạ-thảo, và nhiều vị thuốc
bổ qui-giá theo trong bài thuốc Trường-sinh Gia-truyền chế luyện
thành bánh thuốc này. (Dùng rượu ta, rượu ty hay rượu vang tốt
mà ngâm). Hương-vị rất thơm, uống ngon tuyệt-trần, không có rượu
thuốc, rượu bỏ nào ngo bãng. Uống rượu này ăn ngon miệng, ngủ
yên giấc, tinh-thần minh-mẫn, bền trí, nhớ lâu, bổ tinh, sinh huyết,
nhân sắc quang-nhuận. Trừ được các lật bệnh, suốt đời mạnh khỏe
trẻ mãi không già. Bởi vậy gọi là « Bánh Trường-Sinh ».

Người khỏe mạnh uống càng tăng sức khỏe, người nào yếu đau như
kể dưới đây uống rượu ngâm bánh Trường-Sinh này đều khỏi cả :
Những người đau mới khỏi, các bà sau khi mới sinh nở, người ở
nơi nước độc, người bị bệnh ngã nước, bệnh phong-tích, bệnh ho,
hen, xuyên bệnh thở, bệnh vàng da (cả trong lòng trắng con mắt
cũng vàng) bệnh tê thấp, bệnh nhức xương, bệnh ăn không tiêu,
ngủ không được, bệnh d-tin, mộng-tinh, thận hư, đau lưng, bốc
hỏa, các ông giao-hợp yếu, các bà huyết sấu, kinh không đều, ra
khí hư, những người đại-tiểu không đều, nước tiểu không trong
uống rượu ngâm bánh Trường-Sinh này đều khỏi cả.

CÁCH DÙNG : Hộp lớn (giá 1p.00) ngâm thành 3 chai (litre). Hộp nhỏ
(giá 0p.35, ngâm thành một chai (litre) trong một ngày là dùng được.
Mỗi chai rượu bỏ này đáng giá 3p00, uống hết lại chế thêm rượu vào
cho đến lúc nhạt thì thôi. Nếu muốn đặc, muốn tốt, ngâm thật nhiều
bánh thuốc, ít rượu, sẽ thành một thứ rượu khai-vị (aperitif) rất qu,
để uống trước khi ăn cơm và trước khi đi ngủ rất tốt, mà lại có tác
sức trừ được các bệnh như đã kể trên. Nếu chỉ cần ngon rượu để
uống được nhiều không say, không mệt, không bốc như dầu thì ngâm
thật ít thuốc và nhiều rượu. Nam phụ lão ấu và người có thai đều
dùng được. Trước khi ngâm rượu bóc bỏ bao sáp đi. Xin nhận kỹ
hiệu phát 12 tay, có chánh-phủ chúng nhận, của nhà thuốc Hồng-Khê

Nhà thuốc Hồng - Khê

Tổng-cục tại 88 Route de Huế (ngay trước cửa Chợ Hôm) Hanoi
và có đại-lý các nơi, là một nhà thuốc có danh-tiếng của người Việt,
Nam đã được thưởng bội-tích vàng và bằng cấp ban khen. Mua
thuốc Hồng-Khê, xin nhận kỹ giấu hiệu phát 12 tay có chánh-phủ
chứng nhận kéo làm thuốc giả. Có b ếu sách Gia-Đình Y-được của
Hoa-Nguyệt Cầm-Nang. Có gửi tinh-hóa giao-ngân đi các nơi.

AI MỜ MỸ-VIÊN? THỢ CẠO

Nên mua máy uốn tóc : 100p. — 200p. — 400p. — đến 1800p. — Máy điện Rayon Violet : 80p. — 150p.
Máy sấy tóc : 25p. — 350p. — Máy uốn lông mi : 0p.90 — 12p.00 — Máy điện Massage (soa nắn) : 9p. — 45p.
240p. — Máy làm nở vú (ngực đàn bà) 40p. — 380p. — Máy điện kẹp mũi thành dọc dừa 485p. —
tondeuse điện : 70p. — Duche pulvérisante et bains de lumière 95p. — Bain facial vapore lumineux :
250p. — Pulvérisateur điện 60p. — Vibro Masseur Standard 18p. — Kim uốn tóc thường : 1p.80 — 2p.80 —
9p.50 — Thuốc uốn tóc permanence : 1p. — 2p. — 3p. — Perm (fabrication américaine) làm lông mi dài cong
Nếu mua máy, xin dạy cách làm cẩn thận, chắc chắn

AMYth univà tiên

MY-VIÊN AMY 86, - HANG THAN 86 - HANOI

đặc biệt trong một tháng. Răng đen đánh trắng. Uốn, nhuộm
tóc từ 1p. đến 18p. Sửa điện và nữ, Người khỏi gày, béo, mụn
chứng cá, nẻ, tàn nhang, giám, sần. Máy điện Âu-Mỹ.

Imp. Thụy-Kỳ, Hanoi TEL.869

Le Gérant Nguyễn K. Bôn